

EESTI SKAUT

Sisuks:

Võidupühaks	J. Maismaa
Skautid suveks taludesse	L. K.
Skautiseadused on skautliku töö aluseks.	K. R.
Skautlus raja taga	V. S.
Seikluslik matk	J. R.
Akadeemilised skautid tegutsevad	R. O.
Need rajad kutsuvad	E. O.
Toitlustamisest laagris	K. R.
Skautid õhuvalda	R. K.
Kestvus- ja toalennukmudel „Sääsk“	R. K.
Eesti Sk. Mal. Van. Käskkiri nr. 1
Nalju
Gaididele
Teateid	

XVIII aastak.

Mai/juuni 1939

EESTI SKAUT on skautlike noorte häälekandja

EESTI SKAUT on vanim Eesti noorte ajakiri

EESTI SKAUT on kõikide noorte sõber

EESTI SKAUT on odavaim ajakiri

SKAUDID ja GAIDID soovitage ja levitage meie häälekandjat

Iga skaudi ja gaidi ning nende sõprade

lugemislauale **EESTI SKAUT**

Skaudid — juhid

Muretsege endile

„Salga töö!“

ja

Skaudi kalendermärkmik

1939.

Tellimised nskm. **R. Kärner**

Tallinn, Alberti tn. 11—9.

EESTI SAUT

MAI/JUUNI

Nr. 5/6 — 1939

XVIII AASTAK

Võidupühaks

Kõikjal üle meie armsa, kauni kodumaa löövad lõkkele võidutuled, kõikjal kogunevad nende ümber meie emad, isad, õed ja vennad selleks, et ühiselt tänutundes mälestada meie esivanemate aastasadu kestnud pingutusi ning võitlusi ja pühitseda meie maleva hiilgavamat võitu, mille tulemusena „töö, mure, leulu vaba kodumaa“ võib teiste kultuurrahvaste peres väarikana kaasa töötada.

Armsad noored, koos teistega kogunete ka teie võidutulede ümber, koos nendega lasete teie silmade eest mööda lennata meie võitlusrikka mineviku, koos teistega töötate teha kõik selleks, et igavesti vabaks jääks me kodu kallis.

Armsad noored, olgem teadlikud selles, et suured võitlejad ja võitjad ei kasva üleöö, et neid tuleb kasvatada ja kujundada pideva töö ja väsimata võitluse kaudu. Õppigem võitlema, õppigem võitu saavutama teie ees nii kodus, koolis kui ka organisatsioones üleskerkivate raskuste üle, õppigem võitma isiklikke nõrkusi, õppigem üksteisega ausas võitluses võidu tegutsema.

Võitluses iseendaga ja teistega karastatud noor on väarikalt ette valmistatud võimalikkudeks suuremateks võitlusteks, on suuteline raskest katsumisest välja tulema võitjana.

Olgu võidupüha võitlustes karastatud ja võitlusteks ettevalmistatud tuli hingelise nooruse pühaks!

Hoidke, noored, teile eelkäijailt edasiantud püha võidutuld!
Tallinnas, 16. juunil 1939.

J. Mäisamaa

Haridusministeeriumi
noorte nõunik.

Skauudid suveks taludesse

Kevad on läinud. Suvi võidutseb. Päike pillub omi kiiri ohtralt kõikjale. Loodus omab värskema ja täiuslikuma kehastuse. Metsad, aasad ja nurmed on täitunud lillede ja lauludega, mis järjekindlalt üha rikkastub. Võidu lillede ja kogu looduse tõusmise ja ülespoole tunglemisega tungivad ka inimesed oma kodudest, eriti linnadest, välja metsadesse, aasadele ja otsivad sobivat paika ojakäärus või mererannas, kus saaks end vabalt väljasirutada päikesekiirte päituseks. Üha enam tühjenevad ka skautidegaidide kodud. Kodudest lahutatakse pea viimseini. Jäävad kohale vaid koduvalvurid. Kodunt lahutatakse, et minna sellest kaugeemale uude miljöösse, avarasse ja kosutavasse looduseriipesse. Skaute ja gaide tungleb igast kodumaa nurgast, seljas pambud sammutakse kindlal sammul edasi, juht ees ja salk või rühm järel kuni jõutakse määratud kohta, kuhu püstitatakse telk-kodud, kus tahetakse veeta oma puhkeaeg. Laagrid kerkivad ja kaovad. Osa neist on puhke-, osa jälle töölaagrid. Kuid on ka skaute ja gaide, kes ei asugi laagrisse, vaid on oma kodudest selleks välja tulnud, et matkata ja õppida tundma Eesti ilu ning maastikku. Matkal peatatakse ka kaasasolevates telkides või palutakse väsimuse peletamiseks ja puhkamiseks inimelamuud. Matkates ja peatudes linnade ning alevikkude läheduses, on meil küllaldaselt valida peatuskohti, — öömaja turistide kodudes või muudes selleks määratud avalikkudes ööbimiskohtades. Matkates aga maal, peame oma enamiku ulalused paluma taludest. Paljud skauudid ja gaidid matkamisel elistavad peatuda avalikkudes ööbimiskohtades, mille eest ja nimelt mugavuste eest, tuleb lahkudes tasuda raha, tuleb välja anda seda, s. o. raha, mis pole meie endi, mis on enamikus saadud vanemalt. Kui asetaksime nüüd endile küsimuse, miks on skaut siin korraga nii hoolimatu isegi pillav ja miks ei kasutata odavamalt puhkamise moodust, miks ei kasutata selleks talusid?

Sellele küsimusele saaks kosta lühidalt — taluinimesed sageli on umbusklikud õhtul nende tallu tulevate kamba ja lärmi-kate linnapoiste vastu. On ju neil olnud küllaldaselt kogemusi mis ei anna meeldivusi, mis on jätnud pahandusi, sest kui kamp inimesi jäävad öömajale, siis kujunevad nad tülikaks. Nad tunnevad huvi iga asja ja tegevuse vastu.

Poisid tunnevad „huvi“, miks istub kana näiteks niikaua pesal, miks saab kalkun vihaseks, kui temale vilistada või jälle, miks on hane- ja kanapojad nii pehmed — tillukesed? Iseenesest need on kired, millede rahuldamine muutub taluinimestele tüü-

tavaks, sest egas tallutulev rühm pole esimene; see on juba mitmes ja kõigil neil on olnud oma huvid, ühel enam teisel vähem, ühel sallitavamad, teisel pandatavamad. Talumees ei tunne ju enam mingit huvi ega lõbu kui tema kana enneaegu kaagutades pesalt kargab, kui tema kalkun või hani vihaselt küllalise järel jookseb või kui tema kass kellegi süles näugub!

Sellised külalised on maainimesed ära tüüdanud ja sellepärast on taluinimesed ka skautidegaidide vastu umbusklikud. Ma ei väida siin, et selle eelpahanduse on toime pannud skauudid-gaidid. Ei. Kuid siin ei saa ka keegi kategooriliselt väita, et me selleks kõik oleme teinud, mis vajalik skautidegaidide hea nime veel kõrgemale tõstmiseks.

Kui tahame omi seadusi ja kombeid rakendada tegelikkusse kõikjal ja kui tahame omi ideid ning skautlust maale tutvustada ja kui tahame, et maainimesed teeksid teravat vahet õhtul tallu tuleva inimhulga ja skautidegaidide vahel, siis peaksime taluinimesele lähenema teisest küljest, teisest lähtekohast. Me peaksime tallu minema skautidena-avitajatena. Ei saa ju peremehe või pereema juurde minna kõik vaid meie soovi peaks peremehele ettekandma juht. Tema peab lahke külalisena, — p a l u j a n a — minema ja kõnelema, et soovime jääda öömajale ja selle eest tasume mitte rahas vaid järgmisel päeval oleme nõus teegma tüki tugevat tööd. Oleme nõus ja soovime parandada aeda, teha õuele uue värava vana asemele, kohendada maja ümbrust, kasta peenraid jne. On ju talus lõpmata palju töid ja virgad käed on taluinimese silmis mitmekordselt kõrgemas hinnas kui öömaja eest mõnikümmend senti raha.

Kui jätkub enam aega — lõõgem kaasa ka põllul või heinamaal. Raske on nii tallu minna, raske on seal tööd teha, veel raskem on juhil poisse suurt vabadust pakkuvast laagrist ära kiskuda, kuid kui oleme sellega harjunud, siis saab see meile omaseks ja me hakkame ootama, millal saaks tallu tööle! Hiljem sirvides oma tegevusraamatut, lugedes tegevusraamatule allakirjutatud raskestiloetavat talumehe allkirja või vaadates oma tööst pruunistunud ja raku-lisi käsi tunneme mitmekordselt suuremat rõõmu kui lihtsast laagrist. Suurt rõõmu tunnevad ka taluinimesed, sest suurim rõõm ja elamus on see kui tehakse loovat tööd kui tuntakse kaasa raskemaile töötegitajale talumehele ja pereemale.

Skauudid ja gaidid katsetage seda kord ja teie ei pettu.

KONSTANTIN PÄTS,
Eesti Vabariigi President ja
Eesti Noorsoo-organisatsioonide Patroon.

„Skaudiseadused on skautliku töö aluseks“

See ei ole lause, mida esmakordselt kuulete.

Päeval, mil algas võimas skautlik liikumine, oli ka päevaks, mil maksuma hakkasid skaudi seadused.

1908. a. ilmus Bi-Pii esimene kapitalne teos skautlusest „Scouting for boy's“.

„Silmapaistval kohal oli seal ära toodud skaudiseadused, samad, mis selle teose 25-as väljaandes, umbes 30 a. hiljem, ära toodi.

Kõigest sellest näeme, et skaudiseadustele baseeruvad põhimõtted on nii kindlad, et nad ei ole muudetavad ega asendatavad.

Miks on nad siis nii kindlad ja vanakumatud?

Kas nad loovad mingi uue ideoloogilise suuna või tõekspidamise? Ei. Skaudiseadused, omas lihtsas, poisile vastuvõetavas sõnastuses on kokkuvõtte sellest, kuidas inimkond, eriti aga noored peavad kasvama ja elama, et neist sirguksid väärtuslikud, elujõulised, terved ja tugevad ühiskonna liikmed.

Sellest väljudes leiame, et skaudiseadustel on suur praktiline väärtus.

Et skaudiseadused leiaksid neile omase väärrika seisukoha skautlikus liikumises, tuleb rakendada nad meie tegevusse, nii et nende täitmine muutuks meile igapäevaseks harjumuseks.

Skaudiseaduste elluviimine, nende sisendamine ja rakendamine, tõlgitsemine ja täitmine harjumuseks kasvatamine on juhtide, eriti aga salgajuhtide ülesanne. On ju nad poistele kõigilähemaks ja esimeseks juhiks ning sõbraks.

Kõige tulemusrikkamaid ja otsesemaid tulemusi skaudiseaduste täitmisel saame aga isikliku eeskujuga.

Üheks peamiseks põhjuseks, miks skaudiseaduste täitmine pidurdavalt edasi nihkub — on just juhtide eeskuju, eneseusu ja enesekindluse puudus.

Oleme otsesed. Poiss, kes saanud sal-

gajuhiks, ei ole alati kõige targem, sa- geli mitte kõiges kõige eeskujulikum.

Ta selleks, s. o. salgajuhiks on saanud mingil muul põhjusel. Temas peitub midagi muud, midagi sellist, millega suudetakse teiste üle valitseda, kas on julgem ja hakkajam, või mingi muu „kangelasele“, omane omadus. Kas või annus mürtsuvaimu.

Need kõik on päris hääd omadused selleks, et väljakujuneks hää ja mitmekülgne juht.

Ärge kokkuge sellest, kui teie salgajuhina ei saa vast täita kõiki skaudiseadusi. Koolis olete mürtsumees ja nii mõnigi kord saanud märkuse, „ise skaut, aga... See veel ei ole põhjuseks, et peate pea norgu laskma — ja koos endaga viima kogu salga norguvasse olukorda. „Mürtsumehe veri“ on juba selline, et siin suurt parata ei ole, kõigest püüdeist ja töötusist vaatamata.

Rääkige sellest oma juhiga, küll ühiselt leiate abinõu.

Kuid ise jutt on kui teie ei ole usaldatav, aus, puhas või muul viisil vastand skaudiseadustele, siis on juba asi hullem — ja ei ole imestada kui skaudiseaduste täitmine salgas edasi ei nihku.

Meie näeme siin, et kõige algelise- maks nõudeks on siin enda kasvatamine, enda painutamine skaudiseaduste täitmisele.

Teid on valitud salgajuhiks mingi silmapaistva omaduse pärast — kuid sellega ei ole öeldud, et teie olete nende omaduste tõttu valitud jäädavalt omale kohale. Hiljem embä kumba kas annavad poisid või teie juht oma otsuse teie edaspidiseks jäämiseks salgajuhina — kui näha on skautliku algnõuete skaudiseaduste puudulik täitmine.

Tõsine skaut ei jää kunagi püsima ühele ja samale kohale. Ei tohi jääda ka salgajuht. Ta otsib ikka ja jälle uusi tegelus- ja tegetsemisalaseid. Ta kunagi-

Kindral JUHAN LAIDONER,
Sõjavägede Ülemjuhataja,
Eesti Noorsoo-organisatsioonide Peavanem.

seks sooviks olgu kord juhtida rühma või mõnd muud üksust.

Siin kohal tuletagem meelde vanasõna „halb on see sõdur, kes ei taha saada kindraliks — halb on ka see skaut, kes ei taha saada mastriks!“

Tagasi tulles nüüd küsimuse juurde — näeme, et kui tahame saada häädeks juhtideks, peame suutma elada skaudiseaduste vaimus ja suunas. Nii kui olete teie nii on ka poisid.

Määramata tähtsusega on siin suuna leidmine — kuidas suudaksime olla skautlikus liikumises suunivaks teguriks, millega edasi viiksin end ja poisse, lähemale skautlikule mõistele.

Kõige pealt algame enda kasvatamisega. Algame seda selle seadusega, mis kõige raskem täita. Bi-Piil oli kõige raskemaks seaduseks 10 seadus. Kui ei suudeta olla puhas mõttes, sõnas ja teos — siis ei suudeta olla vääriline ka teiste seaduste täitjana.

Niisiis algame 10-seadusega. Kontrollime ja analüüsime enda senist suhtumist selle seadusesse.

Matkal — laagris metsa rüüstamine on alguseks skaudi 6. seaduse mõiste langusele. Ebaviisakas käitumine ja suhtumine juhtidesse, või nende tagarääkimine ei ole kooskõlas skaudi 5 ja 7 seadusega.

Tavaliselt tehakse oma kaaslast maha, vaid sellepärast, et selle taha peita oma jõuetust ja saamatust. Et ollakse ise nõrgemad ja teiste edus tuntakse kadedust, millega kaasas käib mahakiskuv vaim.

Tõeline skautlik vaim peitub selles, et teisi maha tegemata püütakse paremusele jõuda.

Alles siis kui põhjaliku endakontrolli oleme läbi teinud, võime asuda selle ülesande juurde, mida nimetame teiste kasvatamiseks. Skaudiseaduste täitmine ei lõpe sellega, et eksameiks oleme lasknud neid oma poistele pähe õppida ja kui läinud eksami vaimustus on läinud ka skaudiseadused.

Salgajuht on see, kes skaudiseadusi omis poistes peab alati lökketaolisena leegis hoidma. Selleks aitavad kaasa:

1. Seaduste põhjalik tundmine.
 2. Seaduste tõlgitsemine.
 3. Rakendamine ja põimimine mitmesugustesse tegevusaladesse.
 4. Salgakoonduste algus- ja lõpp- tseremoonia.
 5. Iga seadusele heategude nädala korraldamine.
 6. Mitmesuguste võistluste korraldamine skaudiseadustel.
 7. Andke välja aegkiri või iga poiss tehku tegev. raam. joonis skaudiseadusist või selle täitmisest.
 8. Matkadel, laagreis piinlik ja eeskujulik seaduste täitmine.
 10. Näidete toomine sk. seadustest.
- Skaudi seaduste tõlgitsemine on ära toodud järgmistes „Eesti Skautides“:
- „Skaut on abivalmis“ nr. 1 — 1938,
 „Skaut on truuisamaalane“ — nr. 2 — 1938,
 „Skaut on sõbralik nr. 3 — 1938,
 „Skaut on viisakas“ nr. 4 — 1938,
 6 ja 7 seadus nr. 7 — 1933, 5 nr. 5 — 1933, 3 ja 4 nr. 4 — 1933, 2 nr. 3 — 1933, 9 ja 10 nr. 8 — 1933, 7 nr. 2 — 1932, 1 nr. 1 — 1932.

Kollane Rebane.

Skautlus raja taga

Kuidas on noored organiseeritud väljaspool Eestit, missugustel alustel on rajatud noorte organiseerimine ja kuidas skautlik kasvatus on rakendatud noorte kasvatamisele? Need küsimused kindlasti huvitavad ka Eesti skaute. Püüan lühikese ülevaate anda mõningate maade noorte organisatsioonidest ja skautlikest tegevusest, nende hulgas ka Vene, Itaalia ja Saksa noorte organiseerimisest.

Euroopas on kolm riiki, kellede skautline tegevus ja omapära tõuseb teiste tasemest kõrgemale ning läheneb meil, Eestis, paljutarvitatud sõna „militarismile“, kuigi ei ole nendes riikides märgata mingit skautlikkude org. „militariseerimist“. Need riigid on Ungari, Läti ja Poola.

Ungari.

Ungaris on skautlus saanud rahvale omasemaks, kui skautluse sünnimaal Suur-Britannias. On kindel, et IV ülemaailmline Jomboree, milline korraldati Ungaris, andis suure tõusu Ungari skautluse arenemisele.

Ungaris on mõnedes linnades linnavalitsus otsustanud kõik omad otsused teha skautliste ideede ja põhimõtete vaimus.

Kogu Ungari rahvas koos Riigihoidja admiral N. H o r t h y g a toetavad skautlust. Ei ole haruldased juhtumid, kus eraisikud, tööstused ja pangad annetavad suuri summasid skautidele.

Ungari Skautide Liidu presidendiks on praegune peaminister krahv P. T e l e k i. Temale allub otseselt Skautide Liidu peajuht (meie mõiste kohaselt organisatsiooni vanem), kelle nimetab ametisse Riigihoidja. Org. vanemale allub Liidu tegelik tööjuht, peastaabi ülem, kellele on abiks 25 erialade juhtikorraldajat.

Liidu juhatusel on kõrvalorganisatsiooniks — koostöötajaks eriline maakaitse toimikond, kus esimeheks on

kindralstaabi kolonel-leitnant. Selle toimikonna ülesandeks on arendada skautide maakaitselisi — riigikaitselisi võimeid.

Tähelepanev on, et Ungari kindralstaabi kui ka väeosade ohvitserid on põhjalikult tutvunenud skautliikumisega, tegevusega üksikasjades ja tingimustega ning nende kogemuste põhjal on skautlik kasvatus suunatud nn. maakaitselisele — riigikaitselisele alusele.

Huvitav on, et kõik need tegevused, mis toodud skautide töösse maakaitse eesmärgil, on suhteliselt palju vähem kui muud tegevust ja puutuvad enam-vähem erialadesse ja kogu töö ei ole muutunud sõjaväeliseks selles mõttes, nagu paljud sellest aru saavad. *Ungari skautlus on parem tõendus sellest, kui suur tähendus tuleb omistada puhtale skautlikule kasvatusesele, kuid sealjuures silmaspidades riigi vajadusi maakaitse korraldamisel.* Noortele ei tule õpetada sõjatehnikat, lahingmasinaid ja spetsiaalsõjaasjandust, vaid just neid iseloomomadust ja skautlisi teadmisi, mis on alati kuulunud õigesse skautlikku kasvatusesse ja mis täiesti puuduvad „militariseeritud noorsoo kasvatuses“.

Maakaitsetoimikond on määranud skautidele ka järgmised algnõuded tegevuses.

- 1) Iga nädal 1-tunniline skautkoon-dus.
- 2) Iga kuu üks retk (mitte matk).
- 3) Iga aasta vähemalt 14. laagripäeva.

Poiss peab skaudiks olema 4 aastat ja sellejärgi kui on sooritanud vastavad katsed, saab ta salgajuhiks Kogu skautline kasvatus on mõeldud läbi-viia 6 aasta jooksul ning sobivad isikud astuvad hiljem juhtide kaadrisse. Maastikumängud ning retked on maakaitse toimikonna poolt sobivamad alad maakaitselise tegevuse arendamisel

ning nende abil õpib iga skaut kaks peamist omadust:

1) Õppida nägema kõiki, kuid ise nägematuks jääma,

2) Antud ülesanne tuleb vaidlema-tult täita.

Sõjaväe juhtkonnas ollakse arvami-sel, et poistel endil skautlikes tegev-uses ei tarvitse teada, et tegemist on sõjaväelise kasvatuse ettevalmistami-sega. Poisile on parem, kui ta tegutseb skaudina ja saab juhtivalt poolt antud õpetusi skautlikus vaimus, kuid juhid peavad loomulikult teadlikud olema kava maakaitsest tühendusest. Oh-vitseride arvates kõrvaldatakse sellega tööst nõndanimetatud „sõjahullustus“, mis muidu haaraks hõlpsasti nii poisse kui ka vanemaid.

Peagu kõikides riikides võib poiss hundipojaks astuda 8-aastaselt, kuid Ungaris on see alammäär viidud 6-aastale. Põhjuseks on, et Ungaris kommunistlik kihutustöö algab (mui-dugi „põranda all“) juba nii noorte laste seas ning sellele vastulöögi and-miseks on alandatud vanuse alammää-ra ning on moodustatud üsna uus tege-vusala 6—9-aastaste poiste jaoks.

Lennuasjandus on skautide tegev-uses suurimaks tegevusalaks. Budapesti lähedal on suur skautlik lennukeskus ning skautidel on hulk purilennukeid ja hulk väljaõppinud lendureid.

Üsna Budapesti lähedal on avar „Skautpuiestik“, Skautide Liidu õppe-keskus, kus iga aasta saavad õpetust tuhanded skaudid ja skautjuhid.

Selle õppekeskuse juhiks on Paul de Sztrilich ja temale on abiks hulk vilunud skautjuhte. Möödunud suvel toimus seal juba 60 skautjuhtide kursus.

Kursust jälgides võib saada ülevaate Ungari skautide tegevusest. Eelkõige paistab silma distsipliin ning võib pea-aegu öelda, et isegi Saksas „Hitler Jugendi“ org. ei leidu nii distsipliini ja täpset käsutäitmist kui seal õppekes-kuses. Rivi suhtes ja käskude andmi-ses võib isegi allohvitsereid kool sellest

eeskuju võtta, kuid harjutuste ja õp-puste vaheajal on poisid rõõmsad, va-bad ja elavad nii nagu tõelised tempe-ramentsed Ungari poisid kunagi.

Kogu Ungari skautide õppetöös, kuigi see haarab suuri hulkasid, ei ole ometi loobunud skautlikust põhiideest, mille annud Lord Baden-Powell: „Kas-vatage oma skaute individuaalselt ja rakendage nad üldsuse kasuks!“

Ungaris kusagil ei kasvatata massi, vaid tegeletakse väikestes gruppides. Loomulikult nõuab see meetod hulga vilunud juhte, kuid tagajärjed on kõi-ge paremad.

Ka õppekeskus, skautpuiestikus, on paigutatud eri „õppetoolid“ puiestiku eripooltele. Kursuslased on jaotatud 8 poisilisteks rühmadeks ja iga „õppe-toolis“ on üks rühm ja iga õpetaja õpe-tab ainult üht ainet. Pooletunnilise loengu järgi kõlab pasunasignaali, mis peale iga rühm läheb järgmise õpetaja juurde teist ainet õppima. Seda kor-raldust nimetavad ungarlased „ringle-vaks käituseks“.

Ent mida õpetatakse? Ühes kohas õpetatakse esimest abi parimate arsti-de juhtimisel ja võetakse läbi esimene abi sõjakorral, teises õpetatakse topo-graafiat, kompassi tundmist ja kaardi-joonistamist, kolmandamas gaasiasjan-dust ja tuletõrjet, neljandas maskeerimist ja moondamist jne. Kuid ka las-keasjandus on õppekavas. Õpetatakse sihtimise algmõisteid, laskeasendit ja laskevõtteid ning lisaks veel tagajär-gede näitamist. Õpetus sünnib väike-kaliibriliste püssidega. Suurt tähele-panu omistatakse skautide laskeasjan-duse tundides ettevaatusele õnnetusjuh-tude hoidmiseks ja õigele relva käsita-misele. Iga poiss peab oskama laadida, lasta, tabada ja tabamusi näidata ning tundma laskemäärustikku.

Laskeplats on kaetud katusega, et ilmastik ei segaks õppetööd.

Päale ülalmainitud õppeainete ei puudu loomulikult puht skautlikud alad. Nii näiteks õpetatakse tundma loodust selle mitmekülguses ning on

olemas eriloengud loomade ja lindude häälest ning juht võib jälgendada kümneid hääli loodusest. Öppekeskus omab suured kogud taimeid, putukaid, jne., millised kõik valmistatud õpilaste poolt. Isegi laagri käsitööd on võetud õppekavasse.

Laagri korraldamisel on Ungari skaudid meist taga. Arvatavasti on meil laagri viinud nii kõrgele tasemele meile, eestlastele, omane põhjalikkus ja korralikkus.

„Usun, et mul ei tarvitse „Eesti Skaudi“ lugejaile lähemalt meeldetule-

tada kaotust, mis tabas Ungarit peale Maaailmasõda Trianoni rahulepinguga. Iga ungarlase südames on vaen selle ülekohtu vastu ning see väljendub lauses, „Nem, nem, soha!“ — Ei, ei iialgi!“ Loomulikult on see kandunud ka skautide ridadesse ning kogu Ungari rahvas ühes oma noortega loodab oma maa tagasisaamise, mis nüüd juba osaliselt teostunud on, ning skautlaagrites lõppeb päevane tegevus Ungari usutunnistuse lugemisega:

„Usun üht Jumalat, usun üht isamaad, usun üht õigust, usun Ungari ülestõusmist!“

Seikluslik matk

Jnglise keelest J. Rajaleid

Kogu juhtum leidis aset vist küll ainult seepärast, et vana Metsatalu omanik oli alati skautidele vastutulelik, kuna uus neid lausa vihkas. Asi algas sellega, et ühel laupäeva pärastlõunal läksid Valduriga I järgu eksamis ettenähtud matkale. Kavatsesime seekord olla ööd meile sõprade juttude järgi tuntud Metsatalus. Matkal taluni ei juhtunud midagi erilist, mis oleks jäänud meelde.

Heas lootuses, et meid samuti vastu võetakse, kui meie eelkäijad, koputasime uksele. Kuid ukse avanenud, nägime tageda-ilmelist talumeest, kes oli rõivastunud mustadesse närudesse ning hoidis käes püssi. Pidime end veidi kogu, enne kui saime seletada oma soovi.

Kui küsisin endist taluomanikku härra Lepikut, vastas mees robüstselt, et viimane on talu temale müünud, esitades omaltpoolt küsimuse, et mis teeröövlid me oleme, et „kentsakas“ riietuses keskööajal teda julgeme tülitada.

„Oleme skaudid ja soovisime Teie maale lüüa üles telgi, me ei tee midagi paha!“ sõnasin.

„Kui te ei taha tunda mu koera hambaid ega minu kaigast, siis kaduge kii-

remini kui tavaliselt! Neero!“ hüüdis uus peremees ning must hiigelverekoer tuli nähtavale. Silmates meid, hakkas koer vihaselt urisema, näidates suusolevaid teravaid sõjariistu.

Jätsime Jumalaga, palunud vabandust, et tülitasime ning asusime kohe uurima taskulambi valgel kaardilt teed järgmise taluni. Tarvis oli rutata, sest vihma ähvardas iga sekund sadama hakata. Kuna me telk vägagi niigel oli, pidime ta kuhugile talu ligidale üles lööma, et hädakorral oleks ka kindlam peavari käepärast.

Orienteerinud kaardi, leidsimegi talu ja sinnaviiva tee. Läksime siis edasi kindlas lootuses, et tee õige ja seal ikka talu alles, sest me kaart oli „noaegne“ — orienteeruda sai vaid teede ja kõrgendikkude järgi, kuna seal, kus kaardil oli lagendik, tihti juba noor mets lorkas ja seal, kus oli mets, enam ühteegi kändu hästiharitud põllul leida ei olnud. Jõudnud viimaks tallu, nägime kohe, et meil oli õnne. Taluperemees ütles, et teab juba vormi järele, mis mehed me oleme, seadku me aga endid hästi mugavasti sisse.

„Kui peaks hakkama kõvasti sadama,

eks siis ronige lakka varju, ärge siis enam luba küsima tulge. Kas teil toitu omal on ka kaasas?" Tänasime ja ütlesime, et toitu on.

Polnud aega raisata. Valisime metsatuka varjule telgile hea koha, lõime telgi ülesse ning kui kraam sees, asusime toidu valmistamisele. Kui olime söönud ja end telki mugavalt magama seadnud, tänasime Taevaisa, et me sellepäevane matk nii huvitavalt ja hästi oli möödunud. Olime täiesti rõõmsad ja rahul ning püüdsime unuda. Uni tuligi varsti.

Mind äratas hirmus müristamine ja välkude sähvimine. Näis nagu tahaks kütkeist päästetud loodusjõud kogu maailma hävitada.

Korraga kostis vali pragin otse me kõrvaääres, mille mõjul mõlemad istukili tõusime.

„Lõi vist kuhugi sisse!“ tähendas Valdur. Hakkasin sumedas hommikvalguses telgiukse vahelt vaatama ümbrust. Nägin tõusvat suitsu kõrvalhoone õlakatuselt. Oli lõõnud tõesti sisse.

Silmapilk olime Valduriga jalul ja tormasime nii kuidas jalad vähegi võtsid maja suunas. Vaevalt suutelised hingama, jõudsime kohale. Kohe alustasime võitlust tulega, mis mässavate leekidega juba kogu katust vallutada püüdis. Ei aidanud tekkidega materdami-

ne ega kirvegi töö. Katus oli selleks liiga kuiv, et teda kustutada. Ka kaevust mõni ämber vett, oleks vaevalt sellele tulele osalistki piiri pannud.

Tuli taktikat muuta. Palusin Valdurit jooksta abi järele, ise aga asusin kaitsma kõrvalhoonet, sest selle õlgkatus võis sattuda igast vähemastki südemest. Püüdsin teha kõrvalhoone katuse märjaks. Ei tea isegi kuidas suutsin nii palju vett sinna üles sikutada. Tegin seda lausa automaadina.

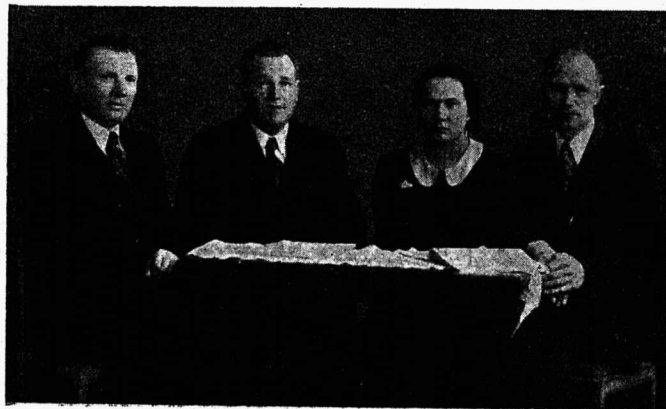
Äkki kuulsin hirmsat loomade röökimist. Tõesti, põlev hoone oli ju laut, kuidas võisin selle unustada. Kohe oli tarvis loomad päästa, kuni ei olnud veel hilja.

Kiskusin laudauksed pärani ning märja tekitükiga lehmade päid kattes tirisin nad sealt välja. No oli see alles töö. Sain siin alles tunda, kuivõrd jonnakas võib olla loom. Siiski sain nad kõik välja.

Saanud sellega hakkama, oli Valdur ka juba peremehe ja tuletõrjudega kohal. Tuli kustutati.

Me läksime aga taluniku majja, kus end pesime ja magasime terve igaviku. No oli alles tore uni.

Kuigi salgasime oma nimesid ja ei teinud jalutuskäigust mingit raaportit, oli varsti asi uuritud välja ja kõigi poolt teada.

Akadeemilised skaudid tegutsevad

I akadeemiline skautide laager Alutagusel

Maikuul lõpetas Akadeemiline Skautide Selts Tartu Ülikooli juures oma kevadsemestri tegevuse. Kevadsemestri tegevuskavas oli kõikide Tartu ülikooli lõpetanud ja ülikoolis õppivate skautide koondamine ühisesse ringi, et pidada siset kõikide akadeemiliste, ka tegeliku skautliku töö juurest lahkunud skautidega, ja ühistel koondumistel arutada päevakorrale kerkinud skautlikke probleeme ja elustada vanu laagrimälestusi.

Akadeemiliste skautide organiseerimisega tuli Ak. Sk. Selts hästi toime ja maikuu andmetel 86-st akadeemilisest skaudist on Ak. Sk. Seltsis tegevaid 43, kuna 30 akad. skauti on avldanud oma nõusoleku tuleval aastal kaasa töötamiseks.

Kuna palju akadeemilisi skaute elab Tallinnas, siis on asutamisel Ak. Sk. Seltsi Tallinna koondis, mida organiseerivad Tallinna kaasvõitlejad skm. V. Suigussaar, skm. E. Ots ja n.-skm. L. Kärsen. Asutatavasse koondisse võetakse ka Tallinna Tehnikaülikooli õppejõude ja üliõpilasi.

Praegune Ak. Sk. Seltsi koosseis skautastmete järele on järgmine:

- skautmastreid — 15,
- noorem-skautmastreid — 12,
- I j. skaute — 9,
- II j. skaute — 6,

Sõprade Seltside tegelasi — 1.

Malevate järele jagunevad liikmed:

- Tartu — 16,
- Tallinn — 7,
- Järva — 3,
- Pärnu — 3,
- Valga — 3,
- Lääne — 1,
- Nõmme — 1,
- Sakala — 1.

Peale nimetatute kuuluvad Seltsi koosseisu 5 otseselt Skautmasterite kogu nimekirjas seisvat skautmasterit, 1 Tartu Skaudisõprade Ühingu liige, 1

Soome ja 1 Ungari skautide maleva liige.

Kevadsemestril toimus rida üldkoosolekuid ja üks morsiohtu, millest osavõtt oli väga elav. Ak. Sk. Seltsi tegevusest võtsid ka osa Tartu Ülikooli juures õppivad Ungari skm. Janus Kajoš ja Soome skm. Sakke Nieminen, kes valiti Ak. Sk. Seltsi sõprusliikmeiks. Sõprusliikmetega on kokku lepitud, et sügisel avatakse nende algatusel Soome ja Ungari skautide ajakirjades erilised hõimunurgad, samuti ka „Eesti Skaudis“, erilised hõimunurgad, mille sisustamise eest hoolitsevad kõikide hõimurahvaste skaudid.

Ak. Sk. Seltsi tähtsamaks suviseks ürituseks on akadeemiliste skautide laager, mis toimub 4.—7. augustini 1939 Alutaguse metsades, Jõhvist lõuna pool.

Laagri korraldamisel on lähtutud põhimõttest korraldada laager võimalikult sügaval metsas, eemal asulatest ja võimalikult rasketes tingimustes, et laagrist osavõtjad saaksid maitsta ka õiget skautlikku laagrielu. Laagri vanemaks on palutud põline „laagrivana“ prof. K. Saral ja laagrijuhiks tuleb vill skm. H. Haamer. Laagri juhtkonda kuuluvad Ak. Sk. Seltsi esimees, I jsk. Leo Alev — abijuhina, n. skm. R. Oja — majandusjuhina ja I jsk. L. Päi toitlustajana. Laagrist osavõtu maksuks on 4 krooni, mis tasutakse 5imesel laagripäeval. Siiani on end laagrisse registreerinud 15 vilistlast ja kaasvõitlejat. Kõiki akad. skaute, ka neid, kes pole veel astunud Ak. Sk. S.-i liikmeks, kuid soovivad laagrist osa võtta, palub Seltsi juhatus registreerida hiljemalt 20. juuliks s. a. Seltsi kirjatoimetajale n. skm. Raul Ojale, aadressil Riia 50, Pärnu.

Peale tavalise laagrielu on kavatsusel laagris välja töötada ka Seltsi kodukord ja pikemaajalisem tegevuskava.

Loodame, et esimene akadeemiliste skautide laager õnnestub ja loob tugeva sideme akd. skauditide vahel kõikidest malevast, tuletades kuldseid skauti- ja laagriaegu meelde ka skautlikust

tööst loobunud skaudijuhtidele ja skautidele. Ak. Kk. Seltsi juhtsõnaks käesoleva lsuvel on: „Kõik akadeemilised skaudid Alutagusele sõpruslaagrisse!”

Need rajad kutsuvad

Skautvelled, kes praegu meist ei mõtle laagreile, kõverikele maanteile, heinahõngule talu lakas ja paljulegi muule möödunud skautlemis aastaist. Mälestused levivad läbi mälu, tunneme soojust seesmas, mõtted rändavad kevade saabudes jälle laagriväljul ja matkarajul. Näeme rohtu tärkamas; — tunneme rõõmu sellest. Kuuleme lindude laule; — meenuvad laagri varahommikused vahitunnid; ninna nagu poeks midagi väga tuttavat, — laagrilõke nagu levitaks oma suitsu; — tunneme ainult seda, sest ärkame ise ühes loodusega.

Juht on rääkinud meile palju meie kallist kodumaast. Tunneme selle ranna igat käärukest, järvekest ja jõge. Teame, kus on võidelnud meie vaprad vanemad. Me armastame seda, me austame neid. See armastus ja sangarlikkus seob meid tugevamini oma kodumaa külge.

Oleme tallutanud, naelutanud ja teisitigi oma jalatsid korda seadnud. Need ei pigista, ei hõõru ühtki villi jalgadele; — tunneme end suurepäraselt omis saapais. Samm on kindel, pilk selge avastamas igal sammul midagi uut meid ümbritsevast. Rahulolev naeratus näol astume juba esimesel võimalusel eemale linnast — loodusse. Arvamus kutsub, ojasulin meelitab, päike naeratab soojalt: see on mõnus. Need poisid on õnnelikud. Kord kulgevad nad piki maanteed oma rõõmsaimelisis mundreis väikese, kuid täielikult tarvilist sisaldava matkapaunaga seljas. Imetlevad seda salapärast suurust, võimsust — ja neis

süveneb kindlamini austus mingi suure, sõnulseletamata vägeva vastu; — nad vaikivad sellest, kuid nad teavad: igal õhtul pöörduvad nad enne uinakut vaikselt hardumuses Tema poole. Seda on õppinud nad hundipojana ja teevad sama vanemskaudina. Nad peatuvad päid paljastades sangarlikult kodumaa vabaduse eest võideldes langenute austusmärkide juures. Peotäis lillekesi vaba kodumaa nurmedelt ehtigu hetkeks nende kallist mälestust ja töotus huulil: „Jää vabaks, mu vaprate esivanemate kodu. Anna mulle jõudu sirguda Teie vääriliseks. Tulgu kõik minu sammud sulle hüvanguks!”

Nende tee läbib oma rühma armastatud laagrikoha. Männid sellel kõigutavad rahuliselt omi päid. Nende kohin meenutab möödunud-suviseid uinakuielseid hetki telgi katuse all, siis oli see uinakulaulu viisiks. Need rajad kutsuvad, need mälestused ei kustuta.

Talv on möödunud. Juht on valmistanud oma skaudid põhjalikult nädalasele kodumaa kaunimaid kohti läbivale matkale. Iga suvises töökavas on tal üks selline hää matk. Vahest läbib see meie teadmiste kohaselt mittemidagi vaatamisväärset pakkuvat maakonda, kuid ta oskab meid nii huvitavalt sellest läbi viia, et koju jõudes on meie eelarvamus sedgi paisatud, võibolla vast ainult sellepärast, et ta oskas meie silmad ja kõrvad avada. Velled, ta ei tee Lääne kadakasest karjamaast Haanjat, ega Põhja pankrannikut. Ta on end alati selliselt ette valmistanud, et seda mis meie oskamatule silmale nägematuks jääb, oskab tema meile avastada. Ta on

kindlasti selle teekonna palju kordi varem läbi kõndinud, kuigi ka temaigi sammud meiega esmakordselt neid radu möödavad. Ta oskab kõikjale meie tähelepanu suunida, ta oskab kõige kohta seletust jagada, nagu oleks see ta enda kodu ümbrus.

Varustuspaunas ei tundu midagi liigset ega puuduvatki. Kõht ei kaeba kuigi. Igal lõunal on mõnetunniline peatus. Külarahvas usaldab skaute. Need laenavad keedunõu, vahel praepannigi; — me ei tohi muuta nende silmis skaudi väärikust. sellepärast püüame eriti tähelepanelikud olla neile nende lahkuse eest. Me ei tohi neilt midagi tähtsalt nõuda, vaid meie kohus on neile iga abi eest tänulikud olla. Matk ei tohi meie igapäist elu segi paisata; — nii valmistame lõunaiks korraliku eine, hommikul maitseb piim, saab vahel kohvigi ise valmistada, ja võileib, õhtul seltsigu teega mõni puder; — oleme ikka ise oma kokad. Lihtsam ja hõlpsam on salgasuuruse matkagrupi toitlustamine. Kuid kui matk õigeaegselt ettevalmistatud, ei tee rühmangi toitlustamine ja öökorteri hankimine raskusi. Sammudes ei tarvitseks meil sugugi aega mööda saata „parajate“ anektootide jutustamise ja kuulamisega, juht olgu siin tõeliselt juhiks, vanemaks vennaks, siin on tema otsene mõju: mõtlemisviis, väljendus ja teod kõige nakatavamad. Olgu ta õiglane ka ülesandeid jaotades. Me ei vaja valitsejat, sest meid on harjutatud ise end valitsema. Tahame näha oma vanemas vennas rüütli, kes ennastsalgavalt on oma vennalikkust meile jagamas. Tema oskab meie mured murda, neist päikesepaiste välja tuua. Me ei oota, et ta meid millekski sunniks, vaid püüame kõike teha esimesena, mis meie kaaslastele hüvanguks. Me usaldame oma matkaraha tema kätte, sest tema käsi on möödukam rahakulutamises. Me oleme kindlad temale, et tuleme tema majandamisel uhkesti omaga matka lõpuni välja. Lõbus laul saatku meid teel, külarahvas teadku: need on tublid ja vaprad skaudipoisid, kes armastavad oma kodumaad, kelle esimene ja mitu vane-

mat venda langes selle vabaduse eest.

Mõnel päeval kulgeme piki metsaradu. Leiame kompassi ja kaardi abil oma sihtkohad. Lahendame teel mõned parajad „päklikid“; — olgu see päev tõeline jännituspäev. Terivitage juhi leidlikkus ja teravmeelsus poiste teravmeelsust, koondagu nende mõtteid ja pangu neid veidi teisemaski suunas liikuma.

Õhtul peretoas, sõprade põhkudel norsates, jätame oma päevased elamused matkapäeviku lehile. Neil kõneleb elu, need on rohkem kui linnas kirjanud mälestused, see on matk ise, see on saanud tajutavaks siis ja alati.

Meid ei vii linnast välja siht: võita matka võistlus, vaid viia poisid lähemale oma isamaa südame põksetel eemale argielu tuikeist, kõigist inimkonna väiklusist; — sinna, kus näeme kõiki puhtana, õilsana ja rikkumatuna. Loodusse, kust võime tõelist õilist eeskujut võtta oma suure mängu reeglaks.

Sammur.

Skaudiv matkal...

Toitlustamisest laagris

Kollane Rebane

Laagri meeleolu suurelt oleneb toidust. Nii mõnigi majandusjuht peab sel puhul oma pead murdma küsimusega, kuidas kõige paremini omi ülesandeid täita?

Allpool mõningaid näpunäiteid laagri toitlustamise kohta.

Toidukava koostamisel peame kõigepealt silmas pidama, et:

1. Toit oleks tervislik ja toitev.
2. Laagri olukorras oleks kergelt valmistatav.
3. Kooskõlas aasta-ajaga.
4. Ainete kohaletõimetamine, või koha peal hankimine sünnitaks raskusi.
5. Kergelt riknevad toidained saaksid esmajoones ära kasutatud.
6. Toit oleks vaheldusrikas.
7. Kooskõlas laagrist osavõtjate rahakukruga.
8. Iga osavõtja kohta küllaldane norm.

Viimase kohta tahaksin aga eriti allakriipsutada, et oleks juba aeg kõikides laagrites kaotada liigsöömise nähted, kus poisid nn. „söömise võistlustel“ omavahel kiitlevad, kui palju üks või teine on jõudnud suppi, leiba või muud toidainet „hävitada“. Selle tagajärgi on nii mõnigi meist endi nahal tunda võinud, kas seedimise rike või mõne müu tõve näol.

Iga tõve vastu võideldakse, nii tuleb võidelda ka liigsöömise haiguse puhul.

Ettenägelik majandusejuht toidunormi koostamisel kindlasti peab silmas kvaliteeti mitte aga kvantiteeti. Mul on võimalus allpool tuua mõningaid toiduretsepti-norme, mis kasutatud kahes 10 öö-päevases juhtide laagris.

Peaaegu kohe mainima, et need normid algul, ei tahtnud kuidagi meeldida sööjatele. Kuid kolmandal — neljandal päeval oli kõigil selge, et „viisaka söömise“ normidega raamistatud söögi kvantum oli küllaldane.

Nagu üldiselt juba teada söömine peab toimuma kindlail kellaaegadel, millepärast majandusejuht peab hoolitsema, et toidained oleksid õigel ajal köökkondale välja jagatud ja kokad oleksid küllaldaselt teadlikud toidu valmistamise ajast. Sellepärast toidainete väljajagamise — koos tuleb anda näpunäiteid toiduvalmistuse-valmistamise kohta.

Toitainete väljajamine järgmiseks päevaks sünnib eelmisel õhtul, väljaarvatud kergelt riknevad ained — mis antakse välja toiduvalmistamise eel, kuna need ained tuuakse laagri kasutamise päeval — kui ei ole ettenähtud eriti head alalhoidu kohta — keldri näol.

Toitainete väljajamisega antakse ühes ka normid, kui palju üht või teist ainet ühel või teisel söögialjal tuleb kasutada.

Kuna piiratud aeg ja ruum ei võimalda minul praegu pikemalt peatuda laagri majandamisega seotud küsimuste juures, siis püüan allpool kokkuvõtlikult edasianda toidunorme toidukava ja valmistamise viise. Kuna ees seisab suurlaager — siis, et vältida eelmiste suurlaagrite nähteid peame toitlustamisele kindlasti rohkem omistama tähelepanu, millepärast järgnevais „Eesti Skaudi“ numbreis kavatsen selle küsimuse juures pikemalt peatuda.

Allpool paari öö-päevase laagri toidukava ühes normidega ühe poisi kohta:

I päev. (Klambreis, valmistamiseks nimeetatud aine hulk).

H o m i k u l: herkulapuder 60 gr. piimaga, kohv (10 gr.), piima (0,5 l.), suhkrut 30 gr., võid (15 gr.), leiba (150 gr.).

L õ u n a: kartulad (300 gr.), lihakastega (55 gr.), sibul (0,5 tk.), piimasupp (0,5 ltr.), makaronidega (50 gr.), leiba (250 gr.).

Õ h t u o o d e: või (15 gr.), leib (150 gr.), piim (0,5 ltr.).

Õ h t u s ö ö k: munaroog (2 muna 3 poisi peale), või (15 gr.), leib (200 gr.), suitsukala (3 tk.), tee suhkruga (20 gr.).

II päev (pühapäev).

H o m i k u l: herkulapuder (60 gr.), piima (0,5 ltr.), kakao (10 gr.), suhkrut (40 gr.), sai (150 gr.), keedis (50 gr.).

L õ u n a: hakklihakaste (100 gr.), kartulad (300 gr.), rabarberi-kissel (100 gr.), mannapuder (60 gr.), piima (0,3 ltr.), leiba (250 gr.).

Õ h t u o o d e: hapupiim (0,5 ltr.), kama (50 gr.), või (15 gr.), leib 150 gr.).

Õ h t u s ö ö k: tangupuder (60 gr.), piima (0,5 ltr.), rasvasilmaga (pekk) (15 gr.), või (15 gr.), leib (200 gr.), tee-suhkrut (20 gr.).

Siinjuures maitse järgi soola, pipart. Ja hu kaste jaoks oma aränagemise järgi.

Kuidas valmistada toitu? (Aluseks võetud 10 skaudi normid).

V e d e l t o i d u d:

1. Kohvi.

Norm: Vett 5 l., piima 2 l., viljakohvi 100 gr.

Keeva vette raputatakse kohvi. Lastakse keema minna. Pärast keemist lastakse 5—10 m tõmbuda. Kallatakse paksupealt ära (et paks parem põhja läheks —

valatakse veidi juurde külma vett) lisatakse juurde suhkur ja piim.

2. Kakao.

Norm: Vett 2,5 l., piima 3 l. Kakao pulberit 100 gr., kartulajahu 10 gr.

Piim koos veega aetakse keema, kakaopulber suhkr. ja vähese veega segat. kallatakse juurde. Pärast keema minemist kallatakse juurde, külmas vees segatud kartulajahu. (Tähelepanna, et põhja ei kõrbeks!)

Tõstetakse tulelt ja lastakse mõni aeg seista.

Supid:

1. Sealihasupp hapukapsastega: sealiha, värske või suitsetatud 1 kg., vett 6 l., tangu 100 gr., kapsaid 1 kg., sibulaid 2 tk., soola maitse järgi.

Kapsad, liha, sibulad, tangud pannakse külma veega keema. Liha keeb varem pehmeks, millepärast see ka varem välja võtta.

2. Frikadellisupp. Hakitud loomaliha 1 kg, sai (kövad) 200 gr., võid 50 gr., sibulaid 2 tk., vett 6 l., porgandeid 500 gr., kartulaid 1,5 kg., 1 seller, petersell, puru. Soola maitse järgi.

Vesi pannakse keema, soola, supijuurte ja porganditega. Hiljem lisatakse juurde koorit. kartula lõigud. Kui viimased juba poolpehmed pannakse juurde frikadelid. Frikadellid: liha segat, leotatud saiaga, pannakse juurde võid, soola ja hästi puruks hakitud sibulad. Kõik segatakse hästi läbi ja veeretatakse kuulikesed — frikadelid.

3. Juurviljasupp. Sealiha 1 kg, vett 6 l., sibulaid 2 tk., porgandeid 500 gr., kaalikaid 1 kg., kartulaid 1,5 kg, tangu 100 gr., soola maitse järgi.

Liha pannakse sibulate ja tangudega külma veega keema. Kui liha poolpehme, lisatakse juurde puhastatud-lõigatud porgandid ja kaalikad, veidi hiljem kartulad.

Piimasupid:

4. Tangusupp. Odratangud 250 gr., vett 3 l., piima 3 l., võid 50 gr.

Pestud tangud pannakse külmaveega keema. Et ei tuleks alaliselt segada ja et ära hoida ülekeemist, lisatakse juurde veidi soola. Kui tangud pehmed, lisatakse juurde piim ja sulavõid.

5. Nuudli- ehk makaronisupp. Nuudleid-makarone 500 gr., piima 3 l., vett 2 l., võid 50 gr.

Nuudlid-makaronid keedetakse soolases vees pehmeks, lisatakse juurde piim ja sulatatud või.

Pudrud:

1. Herkulapuder (kaerahelbed). Herkulaid 600 gr., piima 1,5 l., vett 1,5 l. Kaerahelbed pannakse piima-veega keema parajal tulel, Lastakse keeda kuni pudru pehme. Samal viisil mannapuder.

2. Tangupuder. Tangu 500 gr., piima 1,5 l., vett 2 l., seapekki 150 gr.

Tangud pannakse veega ja sulatatud pehkega keema. Kui tangud poolpehmed lisatakse juurde piim ja lastakse keeda kuni tangud pehmed. (Hoiduge poolpehmete tangude serveerimisest — kõht võib lõhki paisuda!!!)

3. Kartulapuder kastega. Kartulaid 5 kg, piima 1,5 l., pekki 500 gr., jahu 50 gr., sibulaid 2 tk.

Keedetud kooritud kartulad tambitakse katki, lisatakse juurde pool piimast, soola maitse järgi ja keedetakse läbi.

Kaste: pekk lõigatakse väikesteks tükkideks ja praetakse sibulatega, jahu lastakse veidi pruunistada. Lisatakse juurde soojavett ja piima — lastakse veidi keeda.

Liharoad:

1. Kiirklops. Hakitud loomaliha 1 kg, sibulaid 2 tk., jahu 50 gr., seapekk-võid 200 gr., piima 1,5 ltr., hapukoort 100 gr.

Pekk-või sulatakse ära, pruunistatakse sibulad, lisatakse juurde piim. Keema minemisel lisatakse juurde hakkliha, lastakse veidi aega valusal tulel keeda. Lisatakse juurde hapukoor (mitte keeda lastes). Soola-pipart maitse järgi.

Magustoidud:

1. Piimakissel. Piima 2,5 ltr., suhkrut 200 gr., kartulajahu 150 gr., vanilje 1 tk. Piim keedetakse suhkru ja vaniljega. Ülejäänud piimaga segatakse kartulajahu. Lastakse veidi keeda.

2. Rabarberi kissel. Rabarberi varred 1,5 kg, vett 5 ltr., suhkrut 500 gr., kartulajahu 150 gr. Rabarber pestakse, lõigatakse väikesteks tükkideks (ei ole tarvis koorida) ja pannakse külma veega keema. Kui rabarberid pehmed ja hakkavad lagunema lisatakse suhkur ja valatakse juurde külmaveses segatud kartulajahu ja lastakse keeda. Et ära hoida „paksunaha“ tekkimist riputatakse peale veidi suhkrut.

II skautjuhtide õppepäevist osavõtjaid. Esimeses reas vasakult neljas E. Sk. Mal. van. skm. N. Kann, viies Gd. Mal. van. pr. E. Hünerson ja Tartu vanemaid skaut. tegelasi.

Laager

Rannamaal lehvivad lipud,
kõlavad laulud ja vile.
Valevad telkide tipud,
päikene hõbetand üle.

Poisteparv mägiteed rühib,
— algamas „rebase-jaht“.
Töö ja mängude ühis —
rõõmudest rõkkamas laht.

Puhkeaal leiad end
õotsumas lainetelaevas ...
Pilvede muretu lend
valvab sind südataevast.

Päike ja meri ja liiv ...
ühendav vendlusidee ...
mõtteankrute hiiu ...
sinine puri veel ...

Õhtul kui süttivad tuled
taevas ja maal, me rinnas,
Jüriöö vestlusi kuuled,
mõistad vabaduse hinda.
Lõkke ees ajaviited
jäädav mällu kui saagad. —
Tunnetad igavest sidet
selle rahva ja maaga!

Meinart Jürna.

Skaudid õhuvalda

Sk. R. Kärner

Kauges minevikus on inimesed juba unistanud lendamisest — õhku tõusta linna viisil ja hõljuda taevaalotuses, otsides selleks abinõusid, et võita ka õhuvalda inimeste võimusesse, nagu seda on maa ja meri.

Nii leiame paljude rahvaste muinasjutudes inimeste lennu kirjeldusi, kus tegelestena esinevad muinaskangelased ehk jumalad. Eesti suuremas rahvaeeposes räägitakse lennust linnutiibadel. „Kalevi pojast“ leiame Kalevi tuleku üle, et noorem vend, Kalev, liugles Põhja kotka tiibadel Viru randa, kus omale riigi rajas.

Nähes linde lendavat, pidi ka inimeses soov tõusma pääseda sinna määratu avarasse õhuvalda, kus ei ole piire aga takistust.

Ajajooksul hakati aga juba praktilisi abinõusid otsima õhuvalla võitmiseks — lendamiseks.

Lennumasina esimene kuju oli võetud lindudelt, s. t. valmistati kaks tiiba, mille inimene enda külge kinnitas ja oma käte ja jalgade jõul liikuma pani.

Muidugi ei suutnud niisugused tiivad inimeste lendu tõsta. Paremal juhul ulatas niisugune „lend“ majakatuselt maapinnani!

Need lennumasinad kuigi täiendati, olid õhust raskemad. Võeti abiks kergemad abinõud, õhupallid.

Oli samm edasi jõutud, inimene võis õhku tõusta, kuigi tõusmine oli kardetav ja ebamugav.

Järgnesid katsed ja leiutati lennumasin, millel kergest materjalist tiivad, mis aga ei liikunud, tiibade vahel korpus, ja taga tüür. Jõuallikaks mootor, mida käima pani neljahaaruline propeller. Õhuvallutamine oli saanud tõeks.

Ja küüd tänapäeval? Aastakümneid kestnud katsed on annud tagajärgi. Nõrkadest aeroplanidest — vastupidavad lennumasinad tugevate ja kindlate mootoriga. Lennumasinad on inimesele avanud õhuvalla.

Inimene valitseb maad, merd, õhuvalda — inimene võib lugeda ennast looduse kuningaks.

*

Asjaolu, et meil on asutud noorsoo organiseerimisele riiklikul korraldusel, mille üheks ülesandeks on rakendada noorsoo organisatsioon nende hulgas ka Eesti Skautide Maleva riigikaitseliste ürituste teostamiseks. (Noorsoo organiseerimise seadus § 3 p. 3 — RT 82 — 1936) tõstab üles kü-

simuse, kas lennuasjandus ei paku siinkohal head pinda meie noorte ligitõmbamiseks ja huvi äratamiseks selle ala vastu, mis suure mõjuga riigi iseseisvuse ja julgeoleku kaitsel.

Kuigi meie organisatsioonil tuleb lennuasjandusega tegelemine uudsusena, kui jätta mainimata üksikuid lennukimudelite võistlused ja nende valmistamise kursused, ei saa märkimata jätta et meie vennasrahvas soomlased on meist kaugel ees ja kui pilku heites teistele riikidele, siis näeme, et seal on saavutatud juba tõhusaid tagajärgi.

Selle probleemi teostamine on võimalik, kui meie omas organisatsioonis leiame võimaluse skaute lennuasjandusega tutvustada, propageerida ja selle ideed ning huvi levitada. Lennuasjanduse levinemist laiemas rahvahulkadesse, mis alles 1930. a. peale on Euroopas omanud kindlama kuju, suunatakse peamiselt kahelteel:

— sõjaväelise organiseerimise ning korraldamise teel, käsitledes eralennuasjandust kui lennuväe reservi;

-- seltskonna huvi algatuste ja toetuse kasutamise teel riiklike vastavate korraldustega.

Kuigi meie olukord ja võimalused teised ja mitmeti erinev, on ka meil aeg mõelda meie lennuasjanduse arendamiseks eriti aga laiemate hulkade keskel noorsoo hulgas, eeskätt aga organiseeritud, nagu on seda Eesti Skautide Malev.

12. septembril l. a. asutatud Esimesed Eesti Õhuskaudid tahavad olla esimesed pioneerid ja teerajajad sellele suurele tööpõllule skautlikus raamis mis töötab kuju, neda meie skautlikutele noortele uueks huvialaks.

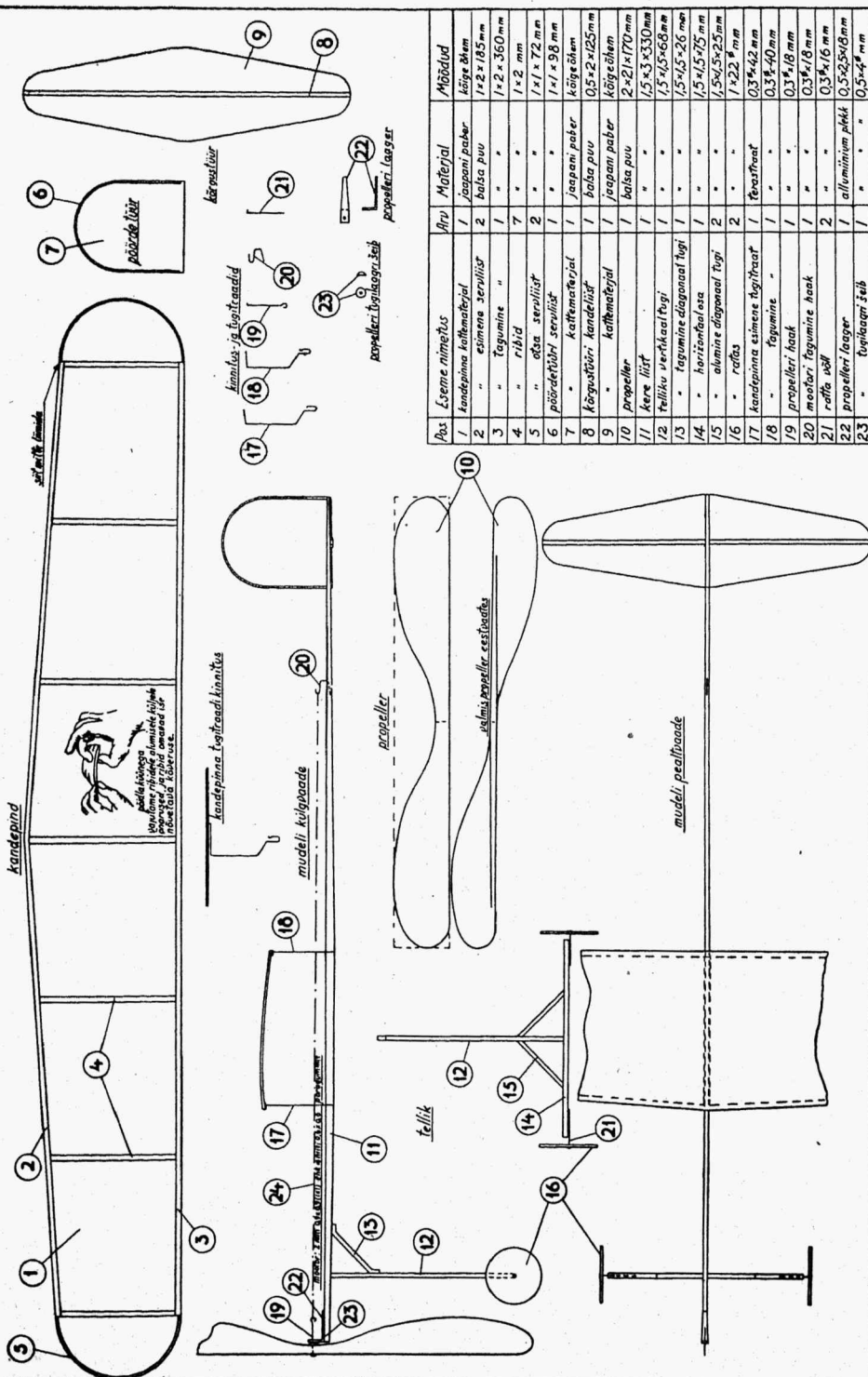
Lennuasjanduse huvi äratamiseks noorsoos loetakse üldiselt paremaks vahendiks purilennuasjandus ja mudellennuasjandus eriti viimane on kergesti kätte saadav kõigile asjast huvitatule, siis väärriks ka see meil skautidel suuremat tähelepanu.

Mudelite ehitamine ei ole mitte mäng, vaid tõsine teaduslik töö, mis nõuab teadmisi, oskusi ja püsivust. Välismaal võtavad osa mudelite ehitamisest laiemad rahvahulgad, korraldatakse mudelite valmistamise kursusi ja võistlusi mudelite lennutamiseks.

Mis on siis õieti lennukimudelism? Milles seisab tema suur tähtsus?

Lennukimudelismi kolm peasihti on:
1. Lennukimudelismi kaudu noortel avaneb

Kestvus- ja toolennu mudel: „Sääsk“.

Pos.	Eseme nimetus	Arv	Materjal	Mõõdud
1	kandepiina kahtmaterjal	1	jaapani paber	kõige õhem
2	esimene serviliist	2	balsa puu	1/2 x 1/85 mm
3	Tagumine "	1	"	1/2 x 360 mm
4	ribid	7	"	1 x 2 mm
5	õksa serviliist	2	"	1/1 x 72 mm
6	pääraetüüri serviliist	1	"	1/1 x 98 mm
7	kahtmaterjal	1	jaapani paber	kõige õhem
8	kõrgustööri kandeliist	1	balsa puu	0,5 x 2 x 25 mm
9	kahtmaterjal	1	jaapani paber	kõige õhem
10	propeller	1	balsa puu	2 x 2 x 170 mm
11	kahe liist	1	"	1,5 x 3 x 330 mm
12	Telk	1	"	1,5 x 15 x 68 mm
13	Tagumine diagonaal tüvi	1	"	1,5 x 1,5 x 26 mm
14	horisontaalne tüvi	1	"	1,5 x 1,5 x 75 mm
15	alumine diagonaal tüvi	2	"	1,5 x 1,5 x 25 mm
16	raht	2	"	1 x 22 # mm
17	kandepiina esimene tugitüvi	1	tõvasthaat	0,3 x 4 x 42 mm
18	Tagumine "	1	"	0,3 x 40 mm
19	propelleri haak	1	"	0,3 x 1,8 mm
20	masšari tagumine haak	1	"	0,3 x 1,8 mm
21	raht	2	"	0,3 x 1,6 mm
22	propelleri laager	1	alumiinium pähk	0,5 x 2 x 10 mm
23	tugisambad	1	"	0,5 x 4 # mm

Kestvus- ja toalennumudel „Sääsk“

Esitati siin kestvus ja toalennu mudeli „Sääsk“, mis on üks lihtsam ja kergem valmistada ja hinnalt kättesaadav igale skaudile, kuid seejuures täidab aga kõik tema peale pandud ülesanded kui lennukimudel korralikult valmistatud.

Toa- ehk siseruumi mudelitest on „Sääsk“ osutunud kõige paremaks meil müügilolevatest toamudelitest.

Materjaliks on „Sääse“ juures tarvitatud vaid väga kargest balsapuud ja kõige õhemat jaapani paberit.

Sääse peamiseks tegevusalaks on toad ja teised suuremad kinnised ruumid, vaba õhu käes võib teda ainult absoluutsel tuulevaikusel lennutada.

Headest omadustest võiks nimetada:

1) nõuab ehitamisel minimaalse arvu tööriistu: piisab vaid teravast taskunoast (parem aga silett) peenete otstega montaaš-tangidest ja väikesest hästi peenehambalisest viilist.

2) on väga kerge, seetõttu lennukiirus väikene, ja vigastusi ei tule suuremate esemete vastu põrkamisel kunagi ette.

3) võimaldab käsitajal kõikide juhtimisorganite ja lennuseisukordadega tutvuneda, sest aeglase kiiruse tõttu on kõik mudeli liigutused vabalt jälgitavad.

4) sobiv kestvusrekordide püstitamiseks.

5) tarvitades ringijoonelist lendu, võib mudelit ka väikestes elutubades lennutada.

TRAATOSAD: Need valmistame esimesena. Painutame nad terastraadist (klaverikeel), tarvitades eeskujuks joonist. Väga hästi sobivad materjalina ka nn. „botaanika“-nõelad; need on väga pikad ja väikese peaga nõõpnõelad. Kasulikud on nad seejärel, et nende pea peaaegu kõigi traatosaade juures esineva otsakonksu aset täidab. Propelleri haagi (19) juures silmas pidada, et alumine konks alles peale propelleri laagrist tuleb painutada.

võimalus tutvuda õhuvallaga — lennusaajandusega ja lendamise põhimõttega.

2. Lennukimudelism on heaks praktikaks noortele käsitöö alal. Täpsus, hool ja püsivus on omadused, mis vajalikud noortele ellu astumisel.

3. Lennukimudelism on noortele põnev tehniline sport, huvitav ajaviide ja võimaldab kasulikult viita oma vaba aega.

Tema tähtsus kasvatusvahendina praeguses moodsal tehnilisel ajastul väärib seda, et kõik Eesti skaudid asuksid koostööle Eesti lennumudelismi arendamiseks, nii et igas malevas, lippkonnas ja salgas areneks

lennukimudelism — tõeliseks rahvussporidiks, kasuks isamaale — lõbuks enesele.

KANDEPIND: Kõigepealt lõikame parajaks kõik vajalised balsapuu osad ja puhastame nad õige peene liivapaberiga (õrnalt toimida, sest balsapuu kahaneb liivapaberi (klaaspaberi) all kiiresti). Kokkumonteerimisel asetame joonise hästi tasasele lauale, selle peale paneme õhukese läbipaistva vahapaberi ja kõige peale kandepinna katematerjaliks muretsetud hästi õhukese jaapani paberi. Kinnitame nihkumise vältimiseks kõik paberid knopkadega lauale ja liimime rudooliga mõlemad servliistud ja otsakaared kohale (eelmine servliist on keskelt 8 mm pikkuselt jätkatud — tagumine on ühest tükist). Otsa servliistud painutame kõveraks neid seestpoolt pöidla küünega täkkides nõuab veidi vilumust.

Servliistude jätkukohad otstes ei tule mitte liimida, sest kumeraid kandepinna otsi tarvitame pärast stabiliseerimiseks ja need peavad olema ülespoole painutatavad. Ribid liimime ainult servliistudega kokku puutekohtades — mitte paberi külge liimida!

On kõik hästi ära kuivanud, siis vabastame paberi. Jooniselt ja lõikame kandepinna kuju mööda servliistude välisääri välja, anname ribadele väikese kumeruse ülespoole (paberikatte poole), kõrgeim kumeruse koht peab asuma $\frac{1}{3}$ ribi pikkusest eelmisest servliistust, painutame välised pinna osad nõrgalt ülespoole, kinnitame traatosad rudooliga oma kohtadele ja kandepind on valmis. Silmas pidada, et tagumine tugitraat (18) eelmisest (17) veidi lühem on ja mõlema servliistu alla tugitraadi kinnistukohta tuleb liimida väikene kõvendus (v. joonis).

KERE: Kere koosneb ühest ainsast balsapuu pulgast (11), mille esialgsed mõõdud $1,5 \times 3 \times 330$ mm. Antud põikõige jääb püsima ainult kere selles osas, mis asub kandepinna all; ettepoole tuleb 100 mm pikkuselt kõrgus pidevalt vähendada kuni 1,5 mm; tagumine osa 200 mm pikkuselt kuni 0,8 mm saba otsas.

PÖÖRDETÜÜR: Samuti nagu kandepinna koostamisel toimides, liimime pöidla küüne abil kõverdatud servliistu jaapani paberile ja lõikame siis alles välja (alla jätta kere kõrgusele vastava vaba riba).

KÕRGUSTÜÜR: Siin lõikame enne paberist välja vajalise kujuga tüki ja sellele alles liimime. Kandelüistu. Kõrgusetüürl puudub igasugune servliist.

TELIS: Telik koosneb $1,5 \times 1,5$ mm bal-

saliistudest ja saab kokku liimitud rudooliga. Rattad lõikame 1 mm paksusest balsapuu, pistame keskosast läbi traatosa (21), kinnitame tilgakese rudooliga ja liimime traatosa vahepeal juba täiesti kuivanud teliku alumise põikliistu külge (v. joonis).

PROPELLER: Materjaliks on õhuke balsapuu tükk mõõtudes $2 \times 21 \times 170$ mm. Märgime sellele pehme pliatsiga keskjoone (põiki) ja viilime mõlemad pooled, alates keskkohast otste poole, pidevalt õhemaks. Väliste otste paksus olgu enne alla kui üle 0,5 mm. Samuti viilime plaadi ka tahapoole õhemaks. Alles kui see tehtud, kopeerime propelleri kuju plaadile ja lõikame väikeste kääride või terava noaga välja. Nüüd pistame keskelt nõõpnõela läbi ja tasakaalustame liivapaberiga propoolid täpselt üheraskusteks.

Lõpuks painutame ühe propi lehe ühele ja teise teisele poole. Seda tuleb teha väga ettevaatlikult, sest balsapuu on väga habras ja murdub kergelt.

Propelleri laagri teeme 0,5 alumiiniumplekist; augu võib läbi pista mõne tugevama õmblusnõela otsaga.

Joonisel näidatud tugilaagri kumeraid zeibe võib ise alumiiniumplekist vajutada; need on aga ka müügil olemas.

MONTAAŽ: Liimime propelleri laagri kereliistu esimesele otsale nii, et laagri püstosa oleks kereliistu otsaga täpselt ühes joones.

Mootori tagumise tugikonksu (20) pistme joonisel näidatud kohas kereliistu sisse ja liimime kinni.

Pöördetüüri liimime kereliistule nii, et selle servliistude alumised otsad toetuvad kereliistule ja neist üleulatav pabeririba asetub kere küljele.

Kõrgusetüüri liimime altpoolt kerge külge nii, et kandeliist jääb paberi peale (ka paber vastu keret liimida).

Mootoriks muretseme 0,5 meetrit hästi venivat paragummit põiklõikega $1,0 \times 1,0$ (ehk $0,0 \times 0,9$) mm ja sõlmime sellest rõnga mis lapiti kokkumurtuna omaks paari sentimeetri võrra lühema pikkuse kui konksude vahe.

Lõpuks varustame propelleri võlli šeiibi-

ga, pistame laagrist läbi, keerame otsa konksu, riputame kummi konksudesse ja ühendame kandepinna kerega (kere ripub kandepinna kinnistustraatiide alumiste konksude sees).

LENNUTAMINE: Enne lennukatsetele asumist tuleb mudel õieti tasakaalustada. Raskuspunkt peab asuma kandepinna eesäärest $\frac{1}{3}$ kaugusel. Kui mudeli tselle kohta pealt kere alt näpuga toetada, peab mudel tasakaalus olema. Selle saavutamiseks tuleb lihtsalt kandepinda veidi kas ettepoole või taha nihutada. Edasi vaatame, et kandepind ei oleks kaardus, juhtpinnad kõik õigelt asetatud; määrime propi laagri õliga ja esimene lend võib alata. Kirjeldataud mootorile võib anda kuni 600 keerdu (normaalselt 300—400) ja sellest jätkub lendudeks üle ühe minuti.

PARANDUSED: Parandused juhusliste katkemiste puhul teeme rudooliga õhukese jaapan-paberi lapi murdekohale liimides.

Soovitav on juhtpindade ja mootori tagumise konksu vahel asuv kergeliistu osa kohe alguses katta ühekordse jaapan-paberi kihiga (kinni liimida), sest see osa saab mudeli reguleerimisel kõige sagedamini painutada ja võiks muidu katkeda.

Kande- ja juhtpindu ei ole soovitatav impregneerida, sest impregneerimise lakid pingutavad tavaliselt kattmaterjali ja võiks ribistiku nõrkuse tõttu pinnad kaardu tõmmata.

EESTI MUDELLENNU REKORDID Vabaklassis

1 min. 3 sek. — R. Palm, Tallinna realkool, 24. jaan. 1936. a.

1.05 — V. Elling, Nõmme gümnaasium 28. veebr. 1936.

2.24,5 — V. Linnamägi, Vestholmi gümna. 4. dets. 1938.

3.35 — U. Kopvillem, Vestholmi gümna. 8. apr. 1938.

„Säase“-klassis

21 sek. Q. M. Mäkirinne, Soome 30. okt. 1932.

38 sek. U. Zimmerman, Prantsuse lüts. 21. mail 1938.

1 m. 56 sek. U. Kopvillem, Vestholmi gümna. 4. dets. 1938. a.

Eesti Skautide Maleva Vanema käskkiri nr. 1

§ 1.

Jüripäev — skautide kevadepüha — on saabunud, aeg mil jätame kinnised koon-
dused ruumides ning sammume välja vabasse loodusse.

Saabunud on skautliku tegevuse tähtsaim aeg — algavad matkad, laagrid, algab
sõpruse uuendamine vana sõbra loodusega.

Eesti skaudid! Kus Teie ka iganes suvel matkate või laagris olete, pidage meeles,
et Te oleksite ja jääksite alati skautideks, kes tulise isamaa-armastusega julgelt ja
kartmatult üksmeelselt astuvad edasi, võites kõik raskused ja pingutused.

Selleks Eesti Skautide Maleva „Ole valmis!“

§ 2.

Sügava skaudisõpruse, kestva poolehoidu ja kaastöö tänutäheks annetan lugupeet-
tud vanematele skaudisõpradele tänumärgi „Svastika nöelaga“ rinnal kandmiseks.

Tallinna Skautide Malevast

Frieda Sangarnebo, Tallinna Skautide Maleva meriskautide auvanem.

Kaarel Tarendi, Tallinna Skautide Maleva 15 lippkonna „Kaljukotkad“ hundukarja
vanem.

Konstantin Menšikov, Tallinna Skautide Maleva 25 lippkonna vanem.

Teodor Gisetti, Tallinna Vene Skaudisõprade Seltsi esimees.

Eduard Mardiat, Tallinna Skautide Maleva 15 lippkonna „Kaljukotkad“ skautrühma
vanem.

Aleksander Stackelberg, Tallinna Skautide Maleva 23 lippkonna vanem.

Karl Jõgi, Tallinna Skautide Maleva 5 lippkonna „Esimesed Eesti Õhuskaudid“ vane-
nemate komitee esimees.

Ernst Idla,

Nõmme Skautide Malevast

Juulie Mardus, Nõmme Skaudisõprade Seltsi juhatuseliige.

Gustav Pärn, Nõmme Skaudisõprade Seltsi kirjatöimetaja.

Nikolai Semjonov, Nõmme Skautide Maleva 3 lippkonna vanem.

Järva Skautide Malevast

Gernhard Pärli, Järva Skautide Maleva vanem.

Anton Härma, Järva Skaudisõprade Seltsi juhatuseliige.

Jüri Söödor, Järva Skaudisõprade Seltsi abiesimees.

Rakvere Skautide Malevast

Aleksander Einpaul, major, Rakvere Skaudisõprade Seltsi abiesimees.

Ado Püss, Kunda Skaudisõprade Seltsi esimees.

Martin Elbing, Rakvere Skaudisõprade Seltsi laekur.

Tartu Skautide Malevast

Eduard Kubjas, Tartu Skautide Maleva 1 lippkonna vanem.

Narva Skautide Malevast

Aleksander Luik, major, Narva Skaudisõprade Seltsi laekur.

Eudokia Luik, Narva Skaudisõprade Seltsi juhatuseliige.

Annik Feliks, Narva Skautide Maleva 1 lippkonna vanem.

Boris Davidenkov, Narva Skautide Maleva 8 lippkonna vanem.

Veera Parma, Narva Skautide Maleva „Varbola“ lippkonna hundukarja vanem.

Arnold Lego, Narva Skautide Maleva „Varbola“ lippkonna vanem.

Pärnu Skautide Malevast

Juhan Sõmer, „Mõisaküla“ lippkonna vanem.

Paul Ajango, „Paadremaa“ lippkonna vanem.

Alutaguse Skautide Malevast

Kaarel Aare, Alutaguse Skautide Maleva 2 lippkonna hundukarja vanem.

Leonti Pletser, Alutaguse Skautide Maleva „Kiviõli“ lippkonna vanem.

Saare Skautide Malevast

Teodor Mälk, Saare Skautide Maleva „Tulehoidjate“ lippkonna vanem.

Jakob Aru, Saare Skaudisõprade Seltsi kirjatöimetaja.

Alus: Peastaabi protokoll 17. 04. 39. nr. 278.

§ 3.

Leedu skautide organisatsiooni poolt on annetatud Leedu skautide „Metal Of Merit“.

Arnold Geering, skm. — Peastaabi ülem.
 Eduard Ots, skm. — Tallinna Skautide Malevast.
 Jaan Rajaleid, nskm. — Tallinna Skautide Malevast.
 Henn Tammart, nskm. — Saare Skautide Malevast.
 Ott Vaks, nskm. — Narva Skautide Malevast.
 Heino Jõe, skm. — Lääne Skautide Malevast.
 Erik, Priimann, skm. — Rakvere Skautide Malevast.
 Hugo Kumm, nskm. — Pärnu Skautide Malevast.

§ 4.

Arvesse võttes väitekirjade edukat kaitsmist Noorte organisatsioonide Peavanem kinnitas „Skautmasteri“ kutses järgmised nooremskautmasterid:

1. Richard Kärner — Peastaabi siseseekretär.
2. Robert Keres — Tartu Skautide Maleva abijuht.
3. Henno Tammart — Saare Skautide Maleva juht.
4. Alfred Orav — Valga Skautide Maleva abijuht.

Haridusministeeriumi Noorsoo ja Vabahariduse osakond palub uutele skautmasteritele edasi anda südamlikud õnnitlused meie rahvale ja riigile tubli järelpõlve kasvatamise töös.

A l u s : Skautmasterite kogu esitis 23. 03. 39. ja 23. 04. 39. ning H. M. Noorsoo ja Vabahariduse Osakonna v/k 19. 05. 39, nr. 641.

§ 5.

Tublid ja töökad skaudijuhid Skautmasterite kogu ettepanekul ülendan „nooremskautmasteriteks.“

Narva Skautide Malevast		
Nikolai Jeremejev.	Viktor Andra.	Aleksander Minin.
Pavel Afanasjev.	Konstantin Afanasjev.	
Tallinna Skautide Malevast		
Aleksei Ralst.	Piotr Szymanski.	Ernst Sagar.
Rein Rennu.	Lembit Tullus.	
Petseri Skautide Malevast		
Kalju Karlson.		
Tartu Skautide Malevast		
Karl Savi.	Raul Oja.	Udo Jürima.
Rakvere Skautide Malevast		
Evald Siim.	Konstantin Leemets.	Alfons Külmallik.
Isak Scheermann.		
Valga Skautide Malevast		
Romet Soidla.	Eduard Allas.	Henn Tajur.
Järva Skautide Malevast		
Hans Epner.		
Nõmme Skautide Malevast		
Elmar Tammekänd.	Arnold Kiive.	
Sakala Skautide Malevast		
Hans Peets.		
Saare Skautide Malevast		
Rudolf Reinaru.	Arnold Kadarik.	

A l u s : Peastaabi protokoll 17. 04. 39. nr. 278.

§ 6.

Püsiva ja häa skautliku töö eest annetan „teenete diplomid“ järgmistele nooremskautmasteritele:

Tartu Skautide Malevast
 Karl Väarsi, Tartu Skautide Maleva majandusjuht.
 Tallinna Skautide Malevast
 Raimo Isok, Tallinna Skautide Maleva spordijuht.

Pärnu Skautide Malevast
 Endel Jaakson, „Sini-Kollase“ lippkonna juht.
 Saare Skautide Malevast
 Tarmo Mägi, „Püha“ lippkonna juht.
 Valga Skautide Malevast
 Erich Normet, Maleva aukohtu esimees.
 A l u s: Peastaabi protokoll 17. 04. 39. nr. 278.

§ 7.

Järgmistele I järgu skautidele annetan „eeskujuliku skaudi“ diplomi ühes vastava märgi rinnal kandmise õigusega.

Petseri Skautide Malevast
 Aleksander Mäeloog. Boris Rupsky.
 Tallinna Skautide Malevast
 Leo Söödi. Ernst Silla. Voldemar Palupera.
 Hans Lettner. Ilo-Lennart Mitt. Valdur Kahu.
 Gunnar Pahlka. Valter Multer. Hans Borga.
 Helmuth Hanstein. Helmuth Multer. August Kross.
 Rudolf Aru. Nikolai Lebedev.
 Rakvere Skautide Malevast
 Boris Ruus. Arnold Green.
 Tartu Skautide Malevast
 Heino Orasmäe. Leonhard Kukke. August Raudla
 Adam Helme. Aulane Vanker. Hans Saavo.
 Johannes Sarv.
 Narva Skautide Malevast
 Heino Laidsaare. Ivan Gorhunov. Vassily Agafonov.
 Konstantin Kargaja. Aleksander Esdrin.
 Nõmme Skautide Malevast
 Leo Mandre.
 Pärnu Skautide Malevast
 Georg Tiibus. Aleksander Martinson. Eugen Vellendi.
 Alutaguse Skautide Malevast
 Sergei Filonrafitky. Alfred Valgemäe.
 Saare Skautide Malevast
 Elmar Säask.
 Sakala Skautide Malevast
 Eduard Kalam. Helmut Soon. Elmar Säask.
 Hans Peets. Karl Brauer.
 Valga Skautide Malevast
 Villiam Kättai. Väino Roodi. Leo Allas.
 A l u s: Peastaabi protokoll 17. 04. 39. nr. 278.

§ 8.

Järgmistele kahetähe hundudele annetan „eeskujuliku hundu“ diplomi ühes vastava märgi rinnal kandmise õigusega.

Tallinna Skautide Malevast
 Evgeni Konstantinov.
 Saare Skautide Malevast
 Väino Mälk. Imanta Meier.
 Sakala Skautide Malevast
 Hunt Benito. Heino Bergmann. Roland Kirss.
 Kalju Tamm. Kalju Rebane. Raimond Karpa.
 Uno Tuur.
 Rakvere Skautide Malevast
 Kalju Tammela. Ülo Pill.
 Tartu Skautide Malevast
 Olaf Kade.
 Pärnu Skautide Malevast
 Ernst Poga. Fordiks Sireli. Aksel Vommi.
 Vello Roosaar.

Nõmme Skautide Malevast
 Ruuri Rätsep.
 Alutaguse Skautide Malevast
 Kaljo Võip.

Alus: Peastaabi protokoll 17. 04. 39. nr. 278.

§ 9.

Luban „skaudi hoolsusmärke“ malevatele väljaanda järgmiselt:

Alutaguse Skautide Maleval	6	Saare Skautide Maleval	10
Järva	4	Sakala	6
Narva	9	Tallinna	40
Nõmme	16	Tapa	2
Pärnu	8	Tartu	24
Rakvere	14	Valga	5

§ 10.

Luban „hundu hoolsusmärke“ malevatele väljaanda järgmiselt:

Narva Skautide Maleval	4	Tallinna Skautide Maleval	15
Nõmme	10	Tartu	13
Rakvere	5	Valga	5

Alus: Peastaabi protokoll 17. 04. 39. nr. 278.

§ 11.

Kinnitan Eesti Skautide Maleva üleriigilise skaudijuhtide kursuse juhatause liikmeks täiendavalt:

skm Peikel, Adolf.

Alus: Eesti Skautide Maleva üleriigilise skaudijuhtide kursuse juhataja teade. 7. IV 1939. a.

§ 12.

III üleriigilised skaudijuhtide kursused on lõpetanud:

- 1) I jsk. Tuudelepp, Eugen — Valga Skautide Malevast.
- 2) I jsk. Valler, Lembit — Rakvere Skautide Malevast.

Alus: Eesti Skautide Maleva üleriigilise skaudijuhtide kursuse juhataja teade. 7. IV 1939. a.

N. Kann,
 skautmaster.

Eesti Skautide Maleva Vanem.

A. Gering,
 skautmaster
 Peastaabi ülem.

Skautlus

Skautlus on mulle annud kõik,
 Kindlam kindlamatest see on tõik!
 Skautlus avastanud andeid mus,
 Arendand neid skautlik tegevus.

Skautlus hävitanud vigu suuri,
 Kultiveerind tõetaimi juuri.
 Skautlus toonud troosti raskustes,
 Vilumust and kõigis-oskustes.

Skautlus annud mulle sõpru häid,
 Mehi ustavaid ja aatetuid.
 Skautlus õpetand mind kuidas elada,
 Alati ta juhte tahan tänada.
 Tahan olla täna skaut ma parem,
 Kui ma seda suutsin olla varem.
 Skautlus ületand mu kauged ootused,
 Täide viinud surimadki lootused.
 J. Rajaleid.

Kõveraid mõtteid

Hea kaitse.

Lord: „Ses lossis võin olla täiesti kindel igasuguste kallaletungide vastu.“

Turist: „Kas teil on siis nii tugev kaitseväge?“

Lord: „Ei, kuid vana lossi müür kukkub esimesel rünnakul vastasele kaela ja matab ta elusalt!“

Ei taha enam roomata.

Dick: „Miks sa ei taha mind aidata kraenööpi otsida?“

Paul: „Sest ajast kui õppisin käima, ei taha ma enam roomata!“

Head naljad.

Arvates endas avastanud olevat humoristi, saatis Andres suure hulga „nalju“ ajalehetoiemisele, oodates huviga vastust.

Vastus tuli järgmine: „Mõndasid Teie naljadest oleme enne kuulnud, teisi ei ole aga näinud.“

Unustamine.

Üliõpilane: „Tulite ometi meile hra professor!“

Prof.: „Jah, usustasin selle küllakutsu äraunustada!“

Ühke ema.

Ema: „Kas te pole pannud tähele, et mu pojalt on originaalsed mõtted!“

Õpetajad: „Jah, eriti sõnade kokkulegemise juures.“

Masinakirjutajanna.

Soovitaja: „Noh, kas olete rahul oma uue masinakirjutajannaga!“

Üliõpilane: „Mina olen küll rahul, kuid professor ütleb, et teen viimasel ajal palju vigu.“

Zodiagi-tähekujud.

Õpetaja: „Kes teab mõne Zodiagi-tähekuju nime?“

Ants: „Taurus-härg, Leo-lövi...“

Õpetaja: Kes teab veel mõnda?“

Peeter: „Reinuvader-rebane, Micki-hiir!“

Kasulik õpetus.

Eelmisel päeval oli looduslooõpetaja pois-tele õpetanud, et enne kui nad midagi ütlevad, lugegu nad saajani.

Katset tehes märkab õpetaja, et lapsed kiiresti omaette loevad: Üheksakümmend-üheksa, üheksakümmend üheksa, sada.“ „Teie kuub põleb!“ hüüavad lapsed seepääl ühest suust.

Pole vabandust...

Poistel kästi koolis tuua sündimistunnistused. Väike Juss unustas esimesel päeval tunnistuse koju. Järgmisel päeval vabandab Juss: „Palun vabandust, et unustasin tunnistuse koju, et olen sündinud!“

Vereringe.

Õpetaja: „Aadu, kuidas sul veri jookseb?“

Aadu: „Ta ruttab peast jalgadesse, kus tõmbab veidi hinge tagasi ja tormab jälle ruttu pähe!“

Tule abiks.

Asta: „Ema, mängime elevanti looma-aias, tule meile abiks!“

Ema: „Mil kombel?“

Asta: „Me mängime elevanti, sa mängi laluket prouat, kes annab elevantidele baanaane ja suhkrusaiu!“

Omapärane elukutse.

Skj.: „Ants, mis on su isa elukutse?“

Sk.: „Ussi asetäitja!“

Skj.: „Kuidas?“

Sk.: „Ta puurib auke mööblisse, mida antiikasjadena kaupluses müüakse!“

Matkimine.

„Härä Jalgratas, kas olete öelnud juba oma pojale, et ta mind alatasa ei ahviks?“

„Jah, ma ütlesin talle, et ta ei käituks lollina!“

Arstim.

Hr. Smith: „Oh, võimatu, pole kasu... see pole läbiviidav!“

Proua: (ärritatult). Mis?!

Hr.: „Arst käskis mind juua tundi aega enne einet vett; veel on 5 minutit juua, kuid ükski klaas ei lähe enam alla!“

Plaaster.

Patsient: „Kaks nädalat tagasi andsite mulle plaastri jooksva vastu!“

Arst: „Jah, ja siis?“

P.: „Nüüd andke midagi, mille abil saaksin plaastri ära.“

Veidi lootust.

Sk.: „Kas on veidi lootust, et mu nali pääseb kunagi ajakirja?“

Toimetaja: „Miks mitte, ega ma igavesti ei ela!“

Gaidide nurk

Tallinna Gaidide Maleva Juhtpäevast

Kui Tallinna südalinna paljuvaevatud silutiskivid võiksid valju häälega naerad — nad oleksid seda 20. mai öhtupoolikul kindlasti teinud vaatamata sellele, et taevas nuttis ahastavaid pisaraid ja ümberringi solises ja vahutas vesi paiskudes erilise lõbuga kihutava autorataste alt tühjale kõnriteele, majade seintele — eest ära, täna mässavad loodusejõud. Ja kas sa näed — seal liikus ju siiski veidraid kahejalgseid olevusi solistades hoolimatult läbi vee kilgates ja naerdes tüdrukud niisiis pealekauba pambud ja tekid õlal. No kas sa näed häbematu, nemand ei kardagi — raevutses taevas ja nuttis veel meeletult külmil pisaraid, kuid needki ei saavutanud tagajärgi. Mõni minut veel ja tilkavad tüdrukud seisis vagunis ähvardades üleujutada põranda ja „pikk Ats“ korraldas pakkide maandumist neile määratud võrku. See

Orienteerumis mängul.

kõige kõrgem juht vaatas siis veel korra kõik oma silmaga üle, luges tüdrukud ja piletid, luges ja luges ning viimaks oli selge — arvud ei klappinud. Kiiresti asuti tekkinud umbsõlme lahendamisele, kuid meie tarmukas reporter kasutades tekkinud ärevust oli vaikselt maha lipsanud, rong liikus ja asi oli korras. Kole kahju oli ainult, et reporter maha jäi. Veel üks pisipahandus — võrkpall oli maha jäänud, süüdlane muias kahjurõõmsalt vaguninurgas ja mis sa tole paksukolbalise põikpeaga ikka peale hakkad, lohutuseks ennustab pühapäevaks ilusat ilma ja ei tee teiste pettumusest väljagi.

Vasalemma jaamast Padise kloostri on ümmarguselt 10 km ja nüüd tehti kiirkäiku — ega suuremaid vahejuhtumeid olnudki — vaid üks äramurtud kingakonts ja mõned väiksemad villid, sest läbiligunenud jalannõud ei suvatsenud jalakesi just hellitada. Kohal me aga siiski viimaks olime. Istusime Kloostri kooli kivitrepil ning vaatlesime varemete tumedat siluetti meenutades ajalugu ning legendi peata mungast. Veidi eemal hõõgusid salapärased sõed — metsavaht oli süüdanud risuhunniku.

Järgnes põhutassimine, mis iseenesest oli päris lõbus toiming, aseteme valmistamine, jalgade ravi ning lõpuks ometi õhtusöök. Asetemel juba — seal läks lahti laulmiseks. Üks laul vaheldus teisega kuni unelaul päevale punkti pani.

Pühapäev oli tööpäev. 4 tundi ühtejärgi istuti paigal ja pühenduti maleva suvisele tegevuskavale ning asjaajamisele. N.-gdr. H. Tamre refereeris juhi õigustest ning kohustustest, mis põhjustas elava sõnavõtu ja uusi otsuseid.

Ning nagu tasuks ilmus töökoonduse lõpuks kuskilt poolt võrk ning pall ja vaene nahkkuul sai siis mõniaeg kloppi, pääses aga kaunis kiiresti, sest lõunatund oli käes ning siis visati pambud uuesti selga. Matk läks linnusele läbi metsa — vaimustavalt ilusa metsa uuesti maanteele.

Väikene peatus veel mõisapargis ning olimegi asulas, kust tunnike hiljem raudruum meid uuesti koju kandis.

Tartu tutvustab end

Meie tartlased olevat millegipärast võoraks jäänud ja meie staabiliikmete nimekirjad asetsevat juba arhiivis. No lubatagu siis meil natuke ette valmistada, ja enne kui astume teiega pikemasse jutuajamisse, end esitleda.

Eelkõige meie maleva vanem pr. Jüri ma. Vabandage, meie kritiseerime vaid inimesi alates meie malevajuhist.

gdr. Agnes Meil'ist.

„Meie kui gaidid peaksime hästi läbi saama,“ ütleb ta ikka, kui mõni tülitsejapaar oma asja ajama juhtuvad tema läheduses. Ja ei tea, kas selle, või millegi muu pärast soovivad kõik, et Agnese päev oles pikk 48 tundi. Maleva õppejuhiks ja abijuhiks on n.-gdr. Noora Võti. Tema isiku omapära juurde kuulub tingimata äripäevavormil roheline kaelarätt ja karsklase märk. Muidu võib ka isearalduseks pidada seda, et kus on Noora, seal on tööd ja töötajaid. Aukohtu esinainena nõuab ta järgueksamitel eriti tarku teadmisi ajalooos. Näiteks ei või keegi kindel olla, et ta oma II järgu eksamil iäbikukkumisest pääseb, kui teab, kes on Colbert, ei tea aga juurde lisada tema ülikooli-lõpetamise aastat. Talle tuleks kinkida raamat pealkirjaga: „Enesetaltsumamine“.

Liina Rantsus — maleva abijuht ja III r. juht. Meie ootame tema sulest raamatut „Koostöö skautidega“, sest ega teadmissi maksa vaka alla panna. Vajalikkude summade laekudes on otsustatud palgata Liinale ekspres, kes oleks talle abiks tähtsate dokumentide ja võtmet kandmisel. Inimene, kel on oskusi ja võimeid teistega hästi läbi saada. Lühidalt, ta ei unusta, et gaid on kõikide sõber ja iga teise gaidi õde.

N.-gdr. Leida Jõesaar täidab malevas hoolega sekretäri kohustusi ning juhib meie suurimat, IV rühmitust. Oma juhtlauseks on Leida seadnud: „inimene armastagu ligemist, s. t. skaute nagu iseennast!“ Muide, kui Leida saaks kõige eest diplomi, mis ta iial korda saadab, siis murraks ta veel kõvemini töötegemist, kuigi teeb seda juba praegugi. Näib, et ta peab lugu seltsimehelikkusest kaasinimeste — gaidide — vastu ja on valmis abistamas kõikjal. Omab ka „imearsti“ võimeid.

Maleva tahab rakendada oma väiksemad ja suuremad jõud varade nimistu loomiseks maleva laekur Irene Grünberg'ile. Tema esimeseks ja viimaseks sõnaks jääb „mina nõuan juhi kohale autoriteetselt isikut“.

Poleks paha, kui ta malevas asutaks „pikkade gaidide“ klubi, kus meelelahutu-

seks harrastataks laulu, sest laul teeb rina rõõmsaks, kas siis, kui Irene kindlloomulisele näole seltsivad vahest pisarad.

Selma Sibul — I rühma juht. Tema usinat tööd hinnates, otsustas vastav „toimikond“ kinkida talle kella, mis vähemalt 10 minutit õigest ajast ette rühiks (nagu ise, nii asi), et võimaldada Selmal veelgi usinam olla. Oma energia ta võiks õige rakendada rühma juhtimisele, selleks aitame teda töökava kinkimisega.

II rühma juhiks on Maire Männik. Maleva staap palub teda lahkesti koos oma paljulubava perega malevasse astuda. T. G. Maleva asub Gildi 8. Jalavaev tasub ära, kuna saab kaasa Tartu linna plaani, kus on punaseg märgitud maleva asukoht, et tal oleks kergem arienteeruda. Maire arusamise järele on kõik korras siin hästiloitud maailmas, seda oletab ta muidugi ka oma rühma kohta.

V rühma juhiks on musikaalse olemisega gaidike Virve Vutt, kes tegi nii enesele, kui ka kogu rühmale aprilli, ja pani rühmauksed kõige halvema kartusel lukku, ja paistab, et nüüd, kus pole enam hädadohtu, on ta võtme kaotanud. Kui tal aga õnnestuks viimast kuidagi leida, siis rõõmustaks see meid kõiki väga.

VI r. juht Linda Pikkat. Maleval näib Lindale olevat eesõigus, mille pärast lubatagu lahkesti klatsida: rühma rahvas teda palju ei näe. Talle kuuluvat nii mõnekski otstarbeks „Meie Matsi“ tähtsamat“, et tähtpäevad paremini meele seaksid. Perenaise kalduvustega gaidots, seepärast ka maleva majaemaks.

VIII rühm on malevas kõige väiksem, ja imelikult on ka tema juht Agnes Tamiksaaar kõikidest juhtidest peajagu lühem. Kuid tööd ei tee ta teistest seepärast

Tallinna Gaidide juhtpäevast osavõtjaid.

vähem. Ta pää on täis ideid, kuid vahest ka utoopilisi. Kahjuks on tema ideed paljad ideed, mis ei leia kunagi rahendust tegelikkuses, loodame et tulevikus seda teeb, ja annaks meie malevale seega ühe asendamatu juhi.

IX r. juht Velli Grünberg. Mõnede asjade suhtes on Velli hellik ja tihti ei ole tarvis suuri põhjusi, et temalt pisaraid saada. Mis puutub isikusse endasse, siis on ta juba pikemat aega 10 aastat gaid. Ei jäta oma abi pakkumata teistele, eriti aga õe Irenele, kellele on osaks saanud maleva laekuri kohustused. Enamasti jääb Velli aga pealtvaatajaks ja arvustajaks.

„Meie „merikad“ töötavad n.-gdr. Ellen Saksa juhtimisel, kes on Tartus ka ainuke põline seisevete-gaid. Mina! Rind ette, iga inimene peabki ju end hindama. Ennast ja oma rühma ka. Ütleb ta ju alati: „Meie

rühmas tehakse nii!“ Ja mis teised sellest arvavad, seda ei jäägi Ellen ootama, ja see üldse ei huvitagi teda. Ellenile kui merigaidide juhile kuluks õige kinkida aerud, paadi võib ta vast ehk ise muretseda.

XII r. juht Velda Nõormann on oma ametikohal alles nooruke, kuna rühm asutati käesoleval aastal. Tema suurimaks sooviks on „kui ma neile tüdrukutele küll lugemise selgeks saaksin!“ Küllap tal osaval juhil see juba korda läheb.

Maleva esindusgaidiks on „noor daam“ Tiiu Loskit. Vaatamata oma noorusele, on ta malevas üpris kasulik isik, eriti kui on tarvis deklameerijat või käskjalga. Tiiu suurimaks sooviks on, kui saaksin ristimistunnistusel vähendada astaarvu ja kui jääks igale poole raasike ruumi, no küll mina sinna ikka siis mahun.

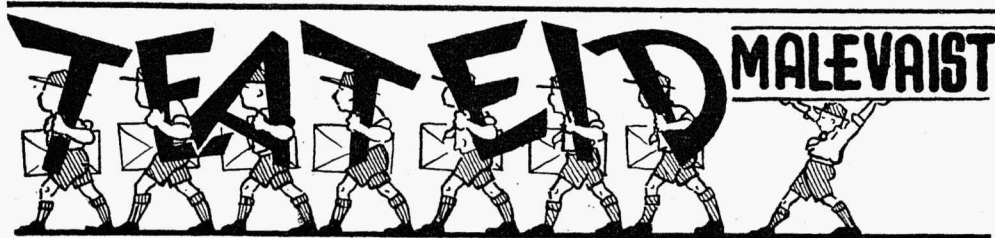
Vene gaidide ekskursioon Pühtitsa kloostrisse

30. aprillil sõitsime omnibusel Tallinnast välja. Sõidust võtsid osa vene gaidid koos nende kahe vanemaga. Kõikide meeleolu oli hiilgav, peale mõne kes ei kannatanud välja omnibuse sõitu. Sõites torkas silma rohu

Ülal Pühtitsa klooster. All ekskursioonist osavõtjad.

puudumine põldudel ja väljadel. Haljelas peatusime esmakordselt, et minna vaatama lutheri usu kirikut. Rakveres käisime õigeusu kirikus ja vaatasime vanu, 700 aastasi lossivaremeid, samuti varemete ligidal seisvat mälestussammast Viru Laulikule F. R. Kreutzwald'ile. Koht, Padaorg, on väga künklik ja mäest allasõitmine meeldis väga kõigile. Nüüd aga juhtub ettenägemata peatumine, lõhkes omnibuse kumm. Peale pooletunnilist peatust sõitsime edasi, kuid sõites edasi vaevalt 6 kilom. lõhkes uuesti kumm. Tuli peatuda Kõrgi talus. Teelt, mäenõlval oli näha merd ja kaht Soome saart Tütarsaart ja Suursaart. Seda jutustas meile kohalik elanik. Edasi sõites näeme mäenõlval üht kivist pool purustatud risti. Saime teada, et see rist oli püstitatud ühele rootsi väepealikule. Kui rootslased läksid Narvat vallutama, siis teel nad täiendasid oma vägesid vangivõetud eestlastega. Eestlased hakkasid aga mässama ja tapsid pealiku ja just sel kohal, kus juhtus mõrv, püstitati rist. Tee viis meid Kiviõlisse. Kiviõli vabrikuga värava juures ootab meid juba abimeister, kellele vabriku direktioon oli üle andnud loa meile vabriku näitamiseks. Täna õie abimeistri, meie läksime kooli kus kooliõpetaja hra A. Velitskaja poolt oli valmistatud eine. Peale einet tutvusime veel ümbruskonnaga ja sõitsime edasi. Jõhvis tegime väikese peatuse ja ja Kuremäe kloostrisse jõudsime õhtuks. Järgmisel hommikul tõusime vara ja läk-

SKAUDISÕPRADE SELTSIDE LIIDU PEAKOOSOLEKUST.

21. mail s. a. peeti Tallinnas S. S. S. Liidu peakoosolek.

Üksmeelne ja asjalik koosolek kinnitas aruanded ja uued eelarved ning valis tagasi Peastaabid senises koosseisus.

Selguse mõttes otsustati senine Eesti Skautide Maleva vanema nimetus muuta Peaskaudiks. Skautide maleva aujuhatuse valati sotsiaalminister O. Kask ja skj. J. Hünerson.

Nõunikeks Peastaabi juurde dr. V. Reintalu, dir. J. Nyman ja kol. Koik.

K. R.

TALLINNAST.

PEALINNA NOORED JALUTUS- KÄIGUL

1. mail toimus Tallinnas meeleolurikas noorte sõprusjalutuskäik Kosele Vabaõhukooli.

Rongikäigust võtsid osa pealinna noorte organisatsioonid üksused, kes omavahel kokku olid leppinud esimeseks vabatahtlikuks koostöök. Gaidide, kodutütarde, noortekotkeste, õhuskautide, vabaõhukooli, Noorte pargi, E.N.P.R. rühmad kogunesid Kadrioru Noorte parki, kus liiguti 600 pealises rivis Kosele.

Kosel veedeti ilus pühapäev ühiselt mängides, võisteldes, lauldes ja üldiselt möödus päev lõbusalt ja sõbralikus koostöös, vaatamata, et koos oli ligi 10 organisatsiooni noored. Sportlikkudel üritustel olivad eriti tugevad õhuskautid. Edaspidi otsustati sarnaseid ühiseid ettevõtteid veel korraldada.

sime püha Alliku juure, kust jõime ja võtsime vett ka kaasa pudelites. Käisime koos nunadega ka hommikul jumalateenistusel. Kloostrijuhataja palus juhtisi oma juure külla. Nunnad võtsid meid soojalt ja südamlikult vastu. Tee Iisaku ja Alajõe oli väga kurverikas ja porine. Tulid meile vastu gaidid Alajõelt. Nad ootasid meid, olime nende külalised. Peale lõunat algas sõit Mustvesse. Mustves ootasid meid või-

16. mail korraldati esimesed skautide ümberlinna teatejooksu võistlused skautidele 10×450 m, vanemskautidel 5×900 m. Samal ajal korraldati hundudel pendel teatejooksu võistlusi 6×75 m. Üldse võistlesid 31 meeskonda, rohkem kui 250 malevaliikme osavõtul.

Võistluste pinevust aitasid tõsta väärtuslikud auhinnad Peaminister K. Eenpalu'lt, haridusminister kol. A. Jaakson'ilt, sotsiaalminister O. Kask'ilt ja maleva vanem skm. E. Maddisoo'lt.

Võistluste tulemused avaldame järgmises numbris.

* * *

Skautpäevad korraldati 20. ja 21. mail Raua tänava algkoolis, mis hiilgavalt õnnestus, nii osavõtjate arvult, kui ka majanduslikult.

* * *

26. mail korraldati koos Gaidide Malevaga Vabadusväljakul aastapäevade paraad. Vaatamata, et päeval sadas tugevat vihma ja ilm muutus õhtuks viludaks, võttis paraadist osa 451 skauti.

Paraadi võttis vastu haridusminister kol. A. Jaakson, saadetult Peaskaudist skm. N. Kann'ist, malevate vanemaist prl. A. Pedusaar'ist ja skm. E. Maddisoo'st. Paraadi olid tulnud jälgima rohkelt pealtvaatajaid eesotsas kol. J. Vellerind'iga ja vanemate skaut, tegelastega. Pärast paraadi oli pärjapanek Vabadusõjas langenud õpetajate-õpilaste mälestussambale, kust siirduti rivis 15. lippkonna õuele, kus toimus tunnusväljendite kätteandmine.

* * *

leivad ja tee valmistatud kohalikude gaidide ja skautide poolt. Mustveest jätkasime sõitu kodu poole. Alajõe — on nähtavasti vaene küla, kus on väikesed ja vanad majakesed. Mustvee aga ümberpöörduvalt — suured majad ja sillutatud tänavad. Sõitsime Mustveest välja kell 20.30 ja olime Tallinnas kell 1.55. Õnnetusi ega pahandusi teel ei juhtunud ja kõik jäid sõiduga väga rahule.

Hundu G. Komp sai Peaminister K. Eenpalu'lt Vabadussõja ajaloo raamatu, vastava pühendusega. Teatavasti hindu G. Komp on korduvalt esinenud riigijuhtide ees oma meeldivate lauludega.

* * *

Salgajuhtide kursuse lõpetasid 27. juhti, karja hundude kursuse 3. juhti ja rühma-juhtide kursuse 9 juhti.

* * *

Praegu käivad ettevalmistused maleva laagriks, mis korraldatakse 19.—29. juunini Väänas.

K. R.

TALLINNA MALEVA LAULUKOOR

Tallinna Skautide Maleval tegutseb laulukoor skaut U. Kasemetsa juhatusel. Laulukoorist võtab osa 40 skauti.

„KALJUKOTKAD“ VANASSE LINNATORNI

Linnavalitsuse poolt anti kasutamiseks vana linnatorn, mis asub Kooli tn. 7.

Linnatorni saivad Tallinna Skautide Maleva 15. lippkond „Kaljukotkad“.

Lippkonna vanemaks on pastor Rein Unke ja juhiks endine peastaabi siseseekretär, maleva majandusjuht skm. V. Sui-gussaar. Torn remondikulu tõuseb 2000 kroonile, mille panevad kokku skaudid ise.

TALLINNA VI LIPPKOND 21-AASTANE

23. aprillil sai Tallinna Skautide Maleva VI „Kooja Karu“ lippkond 21-aastaseks. Teinud sel pikal ajajärgul läbi niihästi tõusu kui ka mõõna perioode, on „Kooja Karu“ jällegi sammumas tõusuteed.

Lippkonna auvanemaks on üle kümne aasta hr. Eduard Tohver, 5 a. hr. Gerhard Brockhausen. Rühma vanemaks on õpetaja n-skm. Paul Kuusik, kes sel kohal olnud üle 7 aasta. Lippkonda juhib teeneline skautmaster V. Birk. Selle koosseisu kuulub 6. liikmeline vanemskautide klubi I jsk. Palupera juhtimisel, 8. liikmeline „Põhja Tähe“ salk n-skm. E. Sassi juhtimisel ning skautrühm n-skm. J. Rajaleid'i juhtimisel, kuhu kuulub 33 skauti, kelledest umbes kolmandikul skaudeldud juba üle 5 aasta. Kuna rühmjuhil palju ülesandeid, abistab teda abijuht energiline I jsk. V. Kahu. Hundusid juhivad I jsk. Ü. Saldre, keda on 15.

Pikal matkal läbi röömude ja raskuste on omanud lippkond usu oma tulevikku ning kasvatanud sadu poisse tublideks meesteks. Uhkusega võib lippkond kirjutada oma liikmete tegusid vabadussõjas kui ka hilisemal ajal oma ajalukku. Rühime edasi, sest teame: Sihid suurimad on kanda skautlusel, aated hävimatud meie võitlusel; sihti suuremat ei keegi tea, sangarid viind täide iga rea.“

NARVAST.

NARVA GAIDIDE MALEV 10-AASTANE

29. ja 30. aprillil pühitses Narva Gaidide Maleva oma 10-aastapäeva ja sama maleva 1 rühm 15-aastapäeva.

SKM. R. TÕNURI NARVAS

Aprilli lõpul toimusid Narvas katsed vene rahvusest skaudijuhtidele, mida toimetas peastaabi ülesandel skm. R. Tõnuri Tallinnast.

GAIDID TÄNAVAD

Narva Gaidide Maleva avaldab südame-likuma tänu kõigile, kes oma osavõetuga osutasid austavat tähelepanu maleva 10-aastapäevale.

PÄRG KARL XII MÄLESTUSSAMBALE

Narva Skautide ja Gaidide ilus mälestustsioon. Linnapea J. Lust pidas pärja asetamisel kõne

1. mail marssisid Narva skaudid ja gaidid rongikäigus rootsiaegsele lahinguväljale, kuhu oli ilmunud ka linnapea J. Lust.

Linnapea Lust esines kõnega ja maleva vanem J. Välbe sõnavõtus nimetas, et Karl XII oli ka hea skaut. Skaudid ja gaidid aetasid lilledest valmistatud Rootsi lipu värvidega pärja mälestussamba jale, kuulsa kuninga auks.

JÜRIÕO PIDUSTUSED PÕLTSAMAAL

29. aprillil korraldas Sakala Skautide Maleva Põltsamaa „Välje-hirve“ lippkond ühes aastapäeva pühitsemisega ka Jüriõo pidustused, mis algasid jumalateenistusega Põltsamaa kirikus. Kirikust siirduti ühiselt linna parki, kus kõlakoja ees stiidati Jüriõo lõke. Lõkketulel pidas kõne linnavanem G. Kold, kuna skaudid esitasid ettekandeid. Hiljem järgnes ühine teeõhtu, mille valmistasid kohalikud gaidid.

SAKALAST.

SKAUDID MÄLESTASID KAPTEN

A. IRVE

27. aprillil käisid Sakala skaudid ja 2. algkooli õpilased tema mälestussamba juures, viies sinna elupuu oktest ja loorberitest põimitud pärja. Kapten Irve mälestuseks laulsid skaudid üheskoos „Puhake paremad pojad“. Skm. A. Moks, 2. algkooli juhataja, pidas päevakohase kõne.

„HÕBEHUNT“ LIPPKOND 7-AASTANE

Sakala Skautide Maleva „Hõbehunt“ pühitses 23. aprillil s. a. 7. aastapäeva. Sel puhul korraldati linna 1. algkooli saalis aktus ja pidu.

„Hõbehunt“i kuulub praegu 64 liiget. Juhiks I jsk. K. Brauer, vanemaks skm. E. Külvet.

SAAREMAALT.

Meie poisid muutusid kärsituks, et juba ammu pole „Eesti Skaudi“ veergudel neist juttu olnud. Ja ometi on nad nii tragid ja hakkajad, et jälgid neid alati suurima rõõmuga. Eks vist see suur rahulolu sundiski unustama kirjutamise.

*

„Eesti Skaudi“ tellimiste alal oleme saavutanud rekordi: master Orvu sõnade järgi on tema kaudu tellimisi antud 108, peale selle need, mis varem otseselt talitusele saadetud.

*

Rõõmustava uudise valmistas meile Mõntu algkooli juhataja hra õp. E. Aru, kes võttis seni väljaspool kooli asunud Mõntu meriskautide üksiksalgale kooli juurde. Selle tulemuseks oli üksuse liikmete arvu suur tõus ja muutumine lippkonnaks, mille vanemaks õp. E. Aru. Peale tema loövad energiliselt kaasa Sõrve mereside postivanem hra Vilibert, konst. nskm. A. Kask jt. — Esimese üritusena korraldas lippkond suure skautliku peo, milline Sõrve elanikele niivõrd meeldis, et isegi sooviti selle kordamist.

*

Jüripäev ja Anton Õunapuu mälestamine möödusid üksuses pidulike koonduste tähe all. Peale selle korraldati linnas gaidide ja skautide juhtidele ja vanematele suurem koosviibimine. — Tõluste skaudid korraldasid oma vanema õp. A. Sarve juhatusel suure noorte peo. Lümanda meriskautide „Tulehoidjate“ lippkond pühitses pidulikult oma 15. aastapäeva.

*

Eksamite ja erialade sooritamine on intensiivne. Valmistutakse ka energiliselt laagriks. Neist suurimaks vist kujuneb meriskautide laager Abruka saarel. Saare kaunis ja omapärane loodus peaks looma sobivad tingimused korrallikuks laagriks.

*

Meriskautidel on käsil laevastiku kordaseadmine. „Ahti“ ja „Hülge“ saavad mõlemad tubli remondi, et väärikalt vastu minna suvisele meredevalutamise hooajale.

*

Tänavu suvel täitub 20 a. esimese skautide rühma asutamisest Kuressaarde. Sel puhul korraldatakse suuremad pidustused, millistele ootame ka meie lugupeetavat Noortejuhatajat hra kol. Wellerindi ja vanemaid juhte Peastaabist.

*

1. mail korraldas maleva suvise tegevusehooaja esimese üritusena Kaarma linnusel gaidide ja skautide suvepäeva, millest võttis osa üle 150 noore. Enamik noori

saabus kohale jala ja jalgrattail, osa väikemaid ühes gaidide vanemate juhtidega omnibusil. Kohale saabudes asetati Kaarma kalmistul puhkavate skaudisõprade haudadele pärg ja lilli.

Päeva kavas oli skautidele salkadevaheline „Halli Hundi“ võistlus (võttis osa 9 salka), gaididele „Valge Hirve jooks“ (võttis osa 3 salka), mängu ja laule. Lõpuks esines ülevaatega Kaarma linnusest kohalik õpetaja ja end. skaudijuht hra E. Tõldsepp.

Päev lõppes suure sõprusringiga linnusel — see oli unustamatu hetk. — Päev õnnestus suurepäraselt, ta kujunes saare skautluse-gaidluse võimsaks demonstratsiooniks. Noored viisid siit kaasa palju elamusi, rõõmu ühest kaunist päevast ja nooruslikku töötahet.

*

Linnas näib väga tublit tööd tegevat Suur-Tõllu lippkonna gümnaasiumi rühm: tore oli neid vaadata suvepäeval ühtlases vormis, neil näis olevat palju üksteise mõistmist, sõprust ja kambavaimu.

Tublid olid ka Lümanda poisid, õigemini: tublid olid ja on kõik saare gaidid ja skaudid!

Teisiti see poleks ju mõeldavgi! Eks!

Master F—B.

RAAMAT JÄLGIMISEST

Ukraina skaudid on andnud välja raamatu „Jäljed“. Raamat on ukrainakeelne, kuid neile, kes valdavad vene keelt, kergesti arusaadav. Teos on 96 lk-ne, varustatud 103 illustratsiooniga.

Sisu: Jälgede lugemine. Vanad jäljed. Harjutusi jälgimiseks. Inimese jäljed. Hobuse- ja sõidukite jäljed. Harjutused mudelite valmistamiseks jälgedest. Tuleasemed, Loomade ja lindude jäljed. Otsus ja järeldus üksikasjadest. Jälgimismänge jne. Raamatut saab tellida aadressil: N. Kozycka, Praha-Vinshrdy, Chodska 16. Czechoslovakia.

GAIDIDEST.

Alates 22. jaan. s. a. töötas Nõmme Gaidide Malevas I-järgu kool ühes rühmajuh-tide kooliga. Kooli juhiks oli n-gdr. Elvi Akman, osavõtjaid 21. gaidjuhti.

Kooli loengud olid igal kolmapäeval ja laupäeval, pühapäeva hommikuti käidi väljas praktilistel töodel. Ühenduses juhtkooliga Maleva korraldas 12. III juhtpäeva, mida külastas ka armastatud ja kauaoodatud külalisena gdr. S. Elken. Lektoriteks loenguil olid vastava ala eriteadlased nii oma, kui ka Skautide Malevast. Suvel korraldab Maleva erilaagri kooli lõpetanud gaidjuhtidele. Kooli lõppaktus toimub 9. aprillil.

Erilisi kiitusi said õppekooli liikmeist gaidid Silvia Koht, Salme Pallo ja Silvia Traurig loengutelt ja praktilistelt töödelt järjekindla osavõtmise eest; Vaike Laur, Inge Mardus, Salme Pallo paremini sooritatud koduste tööde eest; Heljo Viirmaa, Õie Väli parimate väitetööde eest; Juta Kansi, Vaike Nõmme korralikema gaidvormi eest; Salme Pallo parima töövihiku eest ja Heljo Viirmaa paremini sooritatud lõppeksami eest.

I-järgu eksami sooritasid järgmised II-järgu gaidid: väga hästi: Silvia Koht, Salme Pallo, Õie Väli; hästi: Vaike Viirmaa, Ellen Pääsuke, Silvia Abiram, Kiira Adisson; rahuldavalt: Erika Aloe, Aino Käär, Vaike Laur, Agnes Tiido, Karin Kull, Vaike Nõmme, Silvia Traurig, Lydia Kuusk.

Rühmajuhtide kooli lõpetasid väga hästi: Salme Pallo 1.76 punkt (maksimum 2.06 punkti) — parim lõpetaja, Silvia Koht 1.73 punkti; hästi: Õie Väli 1.57 p., Kiira Adisson 1.52 p., Ellen Pääsuke 1.52 p.; rahuldavalt: Vaike Laur 1.49 p., Inge Mardus 1.49 p., Silvia Traurig 1.48 p., Juta Kansi

1.47 p., Vaike Viirmaa 1.46 p., Heljo Viirmaa 1.45 p. ja Silvia Abiram 1.41 p.

*

Kenti (Inglismaa) gaidetid korraldavad 17.—29. juulini 1940. a. rahvusvahelise gaidetid laagri. Eestile on kutse 6 gaidetile, kes on võimelised jutustama ja näitama kõike oma maa gaidlusest. Soovijail tuleb Peastaabis registreeruda juba 25. juunini k. a., kuna Kenti Gaidmaleva soovib vastust 1. juuliks k. a., et aegsasti anda edasi vabu kohti. Laagrimaks on £ 1 (10) — ühes ekskurisoonidega. Huvitatul palun pöörduda järeleparimisega Peastaapi.

*

Ameerika Ühendriigid on asutanud New Yorki omale Šveitsi ülemaailmikule gaidkodule vastava kodu ja paluvad seda Ameerikas viibimise puhul külastada.

*

Kirjavahetust soovivad gaidid: Ameerika Ühendriikidest, Soomest ja üks inglise hellakeste juht-gaidet. Aadresse saab Peastaabist.

Lugejaile

Käesolev Eesti Skaudi number ilmub kaksiknumbrina. Toimetuse ei vähendanud lugejate lugemisvara mitte kaastöö puudusel ega kuidagi toimetusest sõltavana, vaid lehekülgede arvu vähendamine oli tingitud aja- kirja majandusest. Kaksiknumbri tegemine aitab tekkinud olukorda tunduvalt kergendada ja lahendada.

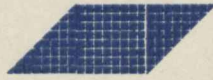
Toimetuse loodab, et minnes käesoleva numbriga suvepuhkusele ja jätkates ilmumist järgmise numbriga septembris, avanevad võimalused, mis kindlustaks Eesti Skaudi ilmumise nii majanduslikult kui ka kaastöö suhtes.

Toimetuse tänab Eesti Skaudi virku kaastöölisi, lugejaid ja sõpru ning soovib kõigile

huviküllast skautlemist ja kosutavat suvepuhkust

Toimetuse

VÄLJAANDJA: EESTI SKAUTIDE MALEVA PEASTAAP. Pea- ja vastutavtoimetaja **N. KANN.** Tegevtoimetaja: **L. KÄRSEN.** Toimetuse liikmed: **V. SUIGUSAAR, E. OTS, A. VAKS, R. KÄRNER, J. RAJALEID, E. KARIK.** Talitusjuht: **A. PEIKEL.** Üksiknumbri hind 25 snt. Aastakäik Kr. 2.—. Ilmub aastas 10 numbrit. Toimetuse ja talituse aadress: Tallinn, Vene tän. nr. 26. Telef. 476-96. Jooksev arve nr. 180.

Skau did!

Tallinna Sk. Maleva

KOOPERATIIVIST

o s t a t e

1. Kõik skaudimärgid
2. Kõik skautliku kirjanduse
3. Kõik skauttarbed:

valmis vormirõivad, mütsid,
rihmad, skaudinoad, sukad,
kaelarätid, viled, vilenöörid,
postkaardid, kirjutusmater-
jali j. m.

4. Treeningpüksid, trikoosärgid

s o o d s a m a l t,
kui kusagilt mujalt.

KOOPERATIIVIST ostes saate tarbed
parimas kvaliteedis, toetades skautlust ja ennast!

Õppetarbeid

kooskõlas õpetajate ja
õpilaste soovidega val-
mistatakse ajakohaselt
sisustatud ETK tehaseis.

ETK

koolivihud, kaustikud,
vesivärvid Vikerkaar,
kooliranitsad, portfel-
lid ja tindid on pari-
mad kaaslased edukal
õppetööl.

Müügil ühiskaupluses ja
koolitarvete müügikohta-
des.